

BALATONFÜREDI NAPLO

BALATONFÜRED VÁROS HAVONTA MEGJELENŐ KÖZÉLETI LAPJA – X. ÉVFOLYAM – 2010. 3. SZÁM

Füred szép város

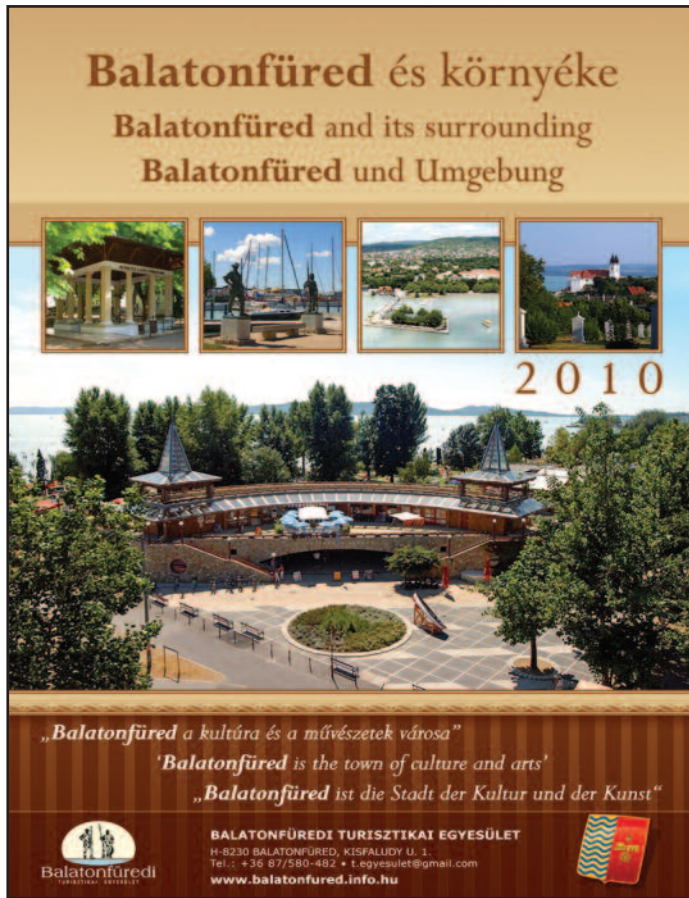
Mondogatom magamban, s most nem a sokat emlegetett telepen vagyok, hanem a faluban. Már ilyesmit is tudok, mint az ős-fürediek, hogy két Füred volt valamikor, a falu, meg a telep, pedig én aztán jövevény vagyok a javából. Olyannyira, hogy még csak itt sem élek, csak nap mint nap élvezem Füred varázsát.

S így aztán évek kellettek, amikor a minap, mintegy véletlenül a főutcán sétálva, hirtelen ráéreztem ennek a felső városrésznek a csodájára. Hogy ez milyen érdekes utca! Ez maradt meg egy hajdani kisváros – még akkor is, ha község volt – hangulatából. Együtt persze a lejjebb lévő, zegzugos, összevissza beépítésű házakkal a kanaryógró váratlan fordulatokat vevő kis utcákkal. Úgy éreztem magam, mintha mondjuk, Szentendrén sétálnék, csak itt van Balaton, ott meg nincs.

De ez a fő utca! Ez szenzációs. Igaz, sok régi épület eltűnt, helyükön olykor ormótlan, máskor formátlan, nem ideillő épületek éktelekednek, de az összhátását még így sem tudják elrontani. Minden a régi világot idézi. A kapuk, a tornyocskák, az erkélyek, a boltívek, a magas pincebejáró egy helyen, másutt az első világháborús emlékmű, – csak nem négy turulmadár őrzí? Látni vélem a régi üzlet feliratokat, cégereket. Éreztem a hangulatát a hajdani időknek. Látni vélem a régi füredieket, a két világháború közöttieket, akik itt élnek. Akiknek élete a piros templom és a fehér templom közötti városrészben telt el. Bizonyára vannak a város múltját jól ismerők, akiknek az élete ez a város. Gyermekeknek játékaiknak, ifjúkori szerelmeiknek, kisebb nagyobb események, életet gazdagító színtere. Emlékek sorát tudják elmondani: melyik házban milyen üzlet volt, ki mit árult, milyen eladó volt, milyen füresaságai voltak. Hogyan jelent meg itt a modern világ s vitt el annyi mindent: embert, emléket, épületet.

De ami megmaradt, itt a faluban, az most is nagyon értékes és nagyon fontos. Szép és érdekes lenyomata egy nem is nagyon távoli múltnak, a huszadik század boldog békeidőinek, amelyet már az én korosztályom is csak a szülei elbeszéléséből ismert. Itt Füreden, a Kossuth utcán most mintha azt az élményt élhetném át én is.

Praznovszky Mihály

A turisztikai egyesület egységes arculatú kiadványokat készített az idei szezonra (lásd 3. oldal)

Óváros másként

Hogy milyen lesz az új füredi óváros? Az építészek azt mondják, akár száz verzióban is meg lehet álmodni az új arculatot, de Balatonfüred szellemiségét a tervezésnél minden

munkát végeztek, a megvalósítás azonban ezen a településrészben nem lesz olyan egyszerű, mint pl. a fürdőtelepen, hiszen az óvárosban sokkal több a magánkézben lévő in-

Hangulatos, terekkel, teraszokkal tagolt városrész lenne a füredi óváros

esetben figyelembe kell majd venni. A világvárosi utcakép Füred óvárosi része, legalábbis ilyennek álmodták meg a Budapesti Műszaki Egyetem Építésmérnöki Karának negyed-éves hallgatói. Feladatuk ugyanis az volt, hogy modellezzék a Kossuth utca, Dózsa György utca és Bajcsy-Zsilinszky utca által határolt területet, miként lehetne azt megújítani. Ezekből az alkotásokból nyílt kiállítás a Kiszaludy Galériában.

Dr. Bóka István polgármester szerint sok a jó, gondolatébresztő ötlet a tervekben, és egyszer talán egy harmadik városrehabilitációs programban meg is valósulhatnak a merész elképzelések. András István főépítész véleménye szerint is a fiatalok remek

gatlan. Az azonban kétségtelen, hogy valamit kezdeni kell a területtel.

– A Kossuth Lajos utcában lévő értékes épületeket meghagytuk, de alattuk minden más lenne, szakítottunk a mostani arculattal és egy teresebb, mediterrán hangulatú városrészt álmodtunk meg, üzletekkel, sétányokkal, szökökúttakkal, lakóparkkal – mondta az egyik hallgató. A Kiszaludy Galériában is látható képek jól mutatják, hogy pl. a mai PEVA áruház és ABC mellett lehetne az új településrész egyik főbejárata. A Transzparens Ófalu, kisvárosi településközpont című kiállítást április 11-ig láthatják az érdeklődők a Kiszaludy Galériában.

Bán

Testületi döntések

Megújulhat a buszállomás is

A város pályázati úton, négyszáz millió forintból építené át az elhanyagolt állapotú buszállomást illetve a vasútállomás épületét. A képviselők módosították a település szabályozási tervét, így minden körülmény adott, hosszú évek óta zajló egyeztetések után van remény a fejlesztésre.

A város kapujának is nevezett terület átépítése illetve modernizálása már évek óta napirenden van, most hosszú egyeztetések után az önkormányzat a MÁV-val és a Balaton Volánnal közösen adja be az uniós pályázatát. Ha minden a tervek szerint halad, jövőre már el is készülhet a beruházás, amely a vasútállomás épülete és a buszállomás átépítése mellett a sokat kritizált Castricum teret is átformálná.

A március végi testületi ülésen a képviselők módosították a település szabályozási tervét annak érdekében, hogy a tervek megvalósulhassanak. Abban mindenki egyetértett: annak ellenére, hogy a város egyik legfontosabb vendégfogadó objektumáról van szó, az állapotok már tarthatatlanok, az épületek funkciójuknak nem

felelnek meg, a szolgáltatások színvonala sem megfelelő, az állomás és környéke pedig nem méltó a város arculatához.

A tervek szerint teljesen átalakítanák az állomás szerkezetét valamint modernizálnák a működését, a szolgáltatások is bővülnének és javulna a minőségük. A jelenlegi autóbusz indulóállások a vasútállomástól nyugatra kapnának helyet, a buszparkolókkal együtt. Közös helyiségben lehet majd megváltani a vonat-, illetve a buszjegyeket, egységes, a korábbinál átláthatóbb utas tájékoztató rendszert alakítanak ki, megújulnak a forgalmi irodák, a kiszolgáló helyiségek, a buszok pedig egy új fedett helyről indulnának.

A jelenlegi viszonyok között szinte teljesen használhatatlan Castricum tér is átalakul, ide új sétányt terveznek, új és korszerű vendéglátóhelyek épülnek, lesz játszótér, bővítik a parkolót illetve a tér díszburkolatot kap majd.

2011-re elkészülhet az új autóbusz-pályaudvar és ezzel valóban modern, ugyanakkor a város arculatához illeszkedő központ jöhet létre a Castricum téren és környékén.

A testületi ülésen a képviselők

A TARTALOMBÓL

TUDOMÁNY VAGY ÁLTUDOMÁNY?

Miért kell a pontusi tanúrák és miért nem kell az angolna a Balatonba?

4. OLDAL

MI KERÜL EZEN ENNYIBE?

Miért ilyen drága a szemétszállítási díj, ha elkezd működni a királyszentistváni hulladéklerakó?

5. OLDAL

KÉPVISELŐ STAFÉTA

Előző számunkban (2010. 2. szám 7. oldal) dr. Tihanyi László kérdezte Steierlein Attilától, hogyan látja a füredi kis- és középvállalkozások helyzetét?

7. OLDAL

döntöttek arról is, hogy a város együttműködési megállapodást köt a helyi idegenforgalmi vállalkozókat tömörítő Balatonfüredi Turisztikai Egyesülettel, és több millió forinttal támogatja is tevékenységüket. A közös munkától a programok összehangolását, és a korábbinál hatékonyabb turisztikai marketinget remélnék.

(Folytatás a 2. oldalon.)

BÚCSÚ KUTAS ÁRPÁDTÓL

Március 28-án, vasárnap hajnalban tragikus hirtelenséggel 49 évesen elhunyt Kutas Árpád, a város alpolgármestere. Az útépitési, építőipari vállalkozó 2002 óta volt önkormányzati képviselő, 2006 óta pedig alpolgármester. Arácsiként különösen szíven viselte Füred városrészének sorsát, sokat tett a fejlődéséért.

és a régi posta épülete. Alpolgármesterként több füredi fejlesztésben szakértelmét kamatoztatva megbízhatóan felügyelte a közbeszerzések műszaki tartalmát és minőségét. Közvetlen és segítőkész, a közösségért mindig tenni akaró személyiségéért sokan tisztelték és szerették a városban.

Részlet a Balatonfüredi Naplóban Kutas Árpáddal 2009 augusztusában készült interjúból:

– A szüleimtől azt láttam, hogy dolgozni kell, és ha tudunk, segítsünk egymáson. Ebben nőttem fel, és sok dologra büszke vagyok az életemben. Büszke vagyok arra is, hogy közterületekre több mint harminc szobrot ki tudtunk eddig helyezni. Megszerveztem, amikor ide kerültem, hogy Mikuláskor lovaskocsival jártuk körbe a várost, a rendőrautó hangszórójából, ami előttünk ment, karácsonyi dal szólt 1982-83-ban, ami nem volt éppen szokás.

(Folytatás a 2. oldalon.)

BALATONFÜRED VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
MÉLY MEGRENDÜLÉssel
ÉS FÁJDALOMMAL
TUDATJA MINDAZOKKAL,
AKIK ISMERTÉK ÉS
SZERETTÉK, HOGY

KUTAS ÁRPÁD

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
TAGJA, A VÁROS
ALPOLGÁRMESTERE

2010. március 28-án

TRAGIKUS
HIRTELENSÉGGEL,
SÚLYOS BETEGSÉG
KÖVETKEZTÉBEN

ELHUNYT.

„Nem múlnak ők el, kik
szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak,
álmok, évek”
(Juhász Gyula)

Balatonfüred város
Önkormányzatának Képviselő-
testülete az elhunytat saját
halottjának tekinti.

TEMETÉSÉRŐL A CSALÁD
KÉSŐBB INTÉZKEDIK.

75 éves jubileum a Széchenyiben

Testületi döntések

Március 24-én jubileumi ünnepséget rendeztek a Széchenyi Ferenc Kertészeti Szaképző Iskolában az intézmény megnyitásának 75. évfordulója alkalmából. A vendégeket dr. Kiszely Pál Balatonfüred alpolgármestere és az intézményt vezető Szigethi Csaba igazgatóhelyettes köszöntötte, ezt követően Varga Vilmos nyugalmazott tanár tartott előadást az intézménynek otthont adó Széchenyi kastély múltjáról.

Varga Vilmos édesapja is ebben az iskolában végzett, ő maga pedig negyven évet tanított itt és nagy lelkesedéssel kutatja az iskola történetét. Az előadásban elhangzott: Gróf Széchenyi Ferenc, Széchenyi István édesapja azért építtette a kastélyt 1782-ben, mert gyomorbántalmaira a füredi savanyúvizet ajánlották és Széchenyi István is többször nyaralt itt. A barokk stílusú épület több család kezében volt egészen 1870-ig, amikor itt alapították meg az ország első szeretetházát. Már ebben az időszakban, egészen pontosan 1875-ben megindult a borásképzés, de magát az iskolát 1935-ben alapították mint Magyar Királyi Szőlészeti és

Stolar Mihály, a megyei önkormányzat oktatási bizottságának elnöke és Szigethi Csaba igazgatóhelyettes a gyógynövénykert avatásán

Borászati Szakiskolát, amely elsősorban szőlőkezelő és pince-mester szakembereket képzett magas színvonalon. Az iskola 1982-ben vette fel a könyvtár- és

múzeumalapító Széchenyi Ferenc nevét. A jubileumi ünnepségen emlékfát ültetettek és átadták az iskola udvarán lévő új gyógynövény-

kertet, ahol ötven fűszer- és gyógynövényt termesztnek. (Hagyomány és megújulás című írás a Széchenyiről a 9. oldalon.)

Bán

Elköszönt India nagykövete

Búcsúlatogatásra érkezett Balatonfüredre Ranjit Rae, az Indiai Köztársaság nagykövete, aki négyéves magyarországi kinevezése után áprilistól Vietnámban folytatja tovább India külképviseletét.

A nagykövetet Balatonfüreden dr. Bóka István polgármester köszöntötte, kiemelve, hogy

Bár India nagykövete elköszönt Magyarországtól, már előkészítette az ez évi Tagore nemzetközi konferenciát

a városnak mindig kitűnő kapcsolata volt Indiával, köszönhetően Rabindranath Tagore 1926-os itt tartózkodásának, amikor a Nobel-díjas bengáli költő a füredi szanatóriumban

nyerte vissza egészségét, amelynek emlékére a sétányon fát is ültetett. A Tagore kultusz meghatározó a város kulturális és turisztikai életében, a Balaton legszebb sétánya 1957 óta viseli a költő nevét.

Ranjit Rae nagykövet elmondta, csodálatos élményekkel távozik Magyarországról, hiszen minden ember tud valamit Indiáról, a legtöbbben Tagore-ról és füredi tartózkodásáról. Ezúttal is megköszöni a városnak Tagore emlékének ápolását, és folytatva ezt a kulturális kapcsolatot, 2011-ben, Tagore születésének 150. évfordulóján, az indiai nagykövetség és az ELTE nemzetközi konferenciát szervez Budapesten, amelyhez számos más kulturális esemény társul majd, hiszen Tagore nemcsak költőként, de zeneszerzőként és festőként is jól ismert a világban. Ezeknek a programoknak lesz helyszíne Balatonfüred, hiszen a város oly közel állt Tagore szívéhez is.

Csorba Kata

Unió pályázaton nyert a könyvtár

Három városi könyvtár összefogásával jött létre az a konzorcium, amely 7,7 millió forintot nyert egy uniós pályázaton. A projekt lényege az informatikai rendszerek korszerűsítése és egy közös webfelület létrehozása, ahol Balatonfüred, Balatonalmádi és Zirc helytörténeti adatbázisát lehet majd elérni a világhálón. A könyvtárak ezzel nyitnak a kisebb települések felé, megteremtve az esélyegyenlőséget. A füredi bibliotéka hárommillió forintot költhet erre a célra. A pá-

lyázat segítségével a fogyatékkal élők esélyegyenlősége is javul, hiszen a könyvtár földszintjén is kialakítanak egy internetes munkahelyet, ahová a mozgássérülteket várják majd. Ezen a gépen a látássérülteket felolvasóprogram is segíti. A könyvtár vezetését tervezi az épület környékén WIFI internet hozzáférés biztosítását is. Az elnyert támogatásból arra is lesz lehetőség, hogy több balatoni település mintájára strandkönyvtár üzemelhessen a Kisfaludy strandon.

Áprilistól működik a Sármelléki Repülőtér

Ötven plusz ötven évre az SCD csoporthoz tartozó FB Airport Kft. vette bérbe és üzemelteti a Sármelléki Nemzetközi Repülőteret, miután a társaság március 3-án megkötötte a tranzakcióról szóló megállapodást a tulajdonos sármelléki és zalavári önkormányzatokkal. A hatósági engedélyek megszerzését, illetve a márciusra tervezett sikeres próbarepülést követően április elsején fogadhatja Sármellék az első nemzetközi járatot.

A Fly Balaton repülőtér hasznosítására kiírt nyilvános pályázaton az SCD csoporthoz tartozó FB Airport Kft. tette a legjobb ajánlatot. A tavaly decemberben indított eljárás tehát szerződéskötéssel zárult. Az FB Airport az elmúlt év végén esz-közbérleti szerződést kötött a felszámolás alatt lévő, a repteret korábban üzemeltető társasággal, így minden szükséges feltétellel, eszköz- és ingatlanvagyonnal rendelkezik a sármelléki repülőtér üzemeltetéséhez. A megállapodás értelmében a repülőteret üzemeltető társaság 6 millió forintot, fix összegű éves alapdíjat, továbbá forgalmához kötött prémiumot fizet a tulajdonos önkormányzatoknak. A társaság becslései szerint a

sármelléki repülőtér legkorábban 2012-ben hozhatja vissza a 2008-ban regisztrált, közel 150 ezres utaslétszámot és csak középtávon várható, hogy a forgalom elérje a nullszaldós működéshez szükséges mértéket. Ebben a szezonban a Lufthansa több járatot indít, de további három járat fogadásáról folytatnak előrehaladott tárgyalásokat – nyilatkozta az SCD képviselője.

Az SCD csoport a repülőtér körül fekvő, további 200 hektáros terület hasznosítási pályázatát is elnyerte. A társaság a földterület kármentesítését követően a légikikötő működéséhez illeszkedő fejlesztéseket kíván megvalósítani. Az egykori szovjet laktanya területének bérletéről szóló szerződést a felek rövidesen aláírják, amelynek értelmében az SCD csoport több év alatt összesen 1 milliárd forintot fizet a sármelléki és zalavári önkormányzatoknak.

Csorba

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az önkormányzat az idei évben tizenkilenc millió forint támogatást biztosít az egyesületnek, amelyet konkrét feladatok elvégzésére kell fordítaniuk. Az egyesület feladata lesz egyebek mellett a városi rendezvények reklámkampányának lebonyolítása, a szállás és gasztronómiai kalauz illetve a kiemelt rendezvények szórólapjainak elkészítése, a Füred kártya rendszerének újragondolása és az ehhez kapcsolódó kiadványok elkészítése, az online foglalási rendszer működtetése, a Romantikus Reformkor rendezvény lebonyolítása, valamint a turisztikai szakvásá-

rokon való részvétel megszervezése. Az önkormányzat júniustól határozatlan időre átadja a Kisfaludy Galéria épületében helyet kapó Tourinform irodát illetve a Borok Háza alsó szintjén lévő iroda működtetését és fenntartását az egyesületnek. A testület döntött a város sportegyesületeinek ez évi támogatásáról is. A mintegy húsz klub illetve szakosztály működését összesen negyvenhat millió forinttal finanszírozza az önkormányzat, a legnagyobb támogatást, 27 millió forintot, a város NB I-es kézilabda csapata kapja, míg a füredi futball klubnak hét, a yacht klubnak 4,3 millió forintot adományoz a város.

www.balatonfured.hu

BÚCSÚ KUTAS ÁRPÁDTÓL

(Folytatás az 1. oldalról.)

Részlet a Balatonfüredi Naplóban Kutas Árpáddal 2009 augusztusában készült interjúból: – Amikor Fűredre kerültem, Arácson laktam albrétben a Fejeséknél. Nagyon szép emlékeim fűződnek ehhez az időhöz. Utána ott vettem ingatlant, mindig szerettem az arácsiakat, mert sokat dolgoztak, családi házakat építettek, min-

dig többet akartak. Amikor képviselő lettem, azt ígértem, olyan hely lesz Arács, ahol jó élni. Valóban sokat változott a városrész, az emberek köszönnek egymásnak az utcán, több civilszervezet alakult az utóbbi hat-hét évben. Állandó rendezvények vannak ott, és most felépül a régen várt népház, amely otthont ad majd az arácsiaknak.

www.balatonfured.hu

Több mint ezren keresnek munkát a térségben

Állásbörzét rendeztek Balatonfüreden

Huszonhat munkáltató kilencven munkahelyet kínált a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Balatonfüredi Kirendeltségének hagyományos tavaszi állásbörzéjén A regisztrált álláskeresők száma azonban 1426 fő, több mint kétszer annyi, mint tavaly ilyenkor.

Az adatok nem túl biztatóak, az állásbörzén megjelent munkáltatók pedig többnyire csak szezonális foglalkoztatást tudtak kínálni. Dr. Kiszely Pál alpolgármester az állásbörze megnyitóján hangsúlyozta: az önkormányzat kiemelt feladatának tekintti, hogy állandó munkahelyeket teremtsen, a városban zajló fejlesztéseknek köszönhetően erre van is remény, de ez lassú folyamat. Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy Füred lehetőségei korlátozottak, az emberek nagy része itt mindig az idegenforgalomból és a vendéglátásból él. Nagy Gábor, a Munkaügyi Központ kirendeltség vezetője elmondta: a munkanélküliek

száma az előző évekhez képest is magas. Ilyenkor tavasszal ezer körül szokott lenni, most viszont meghaladja az ezernégy száz főt. A szezonálisan foglalkoztatott emberek nagyon nehéz helyzetben vannak, mert augusztus végén, vagy legkésőbb szeptemberben ismét álláskeresővé válnak. A börzén jelen volt a Pákozdi Szabolcs, a Regionális Munkaügyi Központ szakmai főigazgató-helyettese, aki arról számolt be, hogy az egész régiót érintő magas munkanélküliségi ráta a válság enyhülésével csökkenni fog, de csak azok vehetik fel a versenyt a munkaerőpiacon, akik képzettek. Azonban a diploma sem biztosíték a munkahelyre, hiszen bizonyos szakmákból (tanár, művelődésszervező, jogász) nagy a túlképzés. Az állásbörzén az érdeklődők nemcsak munkahelyekről, hanem képzési és támogatási lehetőségekről is tájékozódhattak a munkaügyi szakemberek segítségével.

Bambek

Balatonfüredi Napló

Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft. 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő. Telefon: 06-30/216-1768. Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Tördelés: GEKKOSOFT Informatika Kft. – www.gekkosoft.hu Nyomdai munkák: Keller Print Nyomda Kft., Ajka. Felelős vezető: Keller Gyula Hirdetésfelvétel: 06-20/468-5385. ISSN: 1417-538. Megjelenik 5400 példányban. Terjeszti a Magyar Posta. Kéziratokat és fényképeket nem ötrünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség jogának tekintti az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló Szerkesztősége, Polgármesteri Hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. e-mail: bfn@furedtv.hu Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható. Média partnereink: Füred Stúdió Televíziós Kft., Balaton Média és Információs Központ

A Tempevölgy idei első száma

Mire ez a városi újság az olvasók kezébe kerül, a Tempevölgy második évfolyamának az első száma is beszerezhető lesz már. (Megvásárolható a könyvtárban és a városi könyvesboltokban!)

A folyóiratban az immár megszokott érdekes írások lesznek. Nyitó anyaga a Széchenyi évfordulóhoz kötődik, az október 6-i emlékezetes ünnepen beszédet mondó *Hermann Róbert*, a korszak legjobb tudósa Kossuth és Széchenyi címmel foglalja össze a másfél évszázados és örökre eldöntetlen vitát a két politikus személyiségéről, a társadalmi fejlődésről vallott felfogásának különbségéről. De olvashatók lesznek itt a tavalyi Quasimodo pályázat dínyertes versei, a Bertha Bulcsú pályázat balatoni esszéi. A lapnak amúgy is erőssége lesz a balatoni kötődés, tanulmányokban, esszékben, naplójegyzetekben, versekben idézik fel ezt a világot. Fürediek is szerepelnek. Itt olvasható *Rácz János* érdekes művelődéstörténeti írása az ezerjő fűről és az ezerjő szőlőről, *Vastagh György* pedig ösz-

szefoglalta és tudománytörténeti tanulmányá emelte a tudósok faültetéseinek a történetét, lent a parton. A lap gerincét a Jókai vonatkozású írások adják. *Földesdy Gabriella* Ignác rózsza híres regényét, a Róza leányasszonyt mutatja be, annak sorsán keresztül a politika beleszólását is az irodalomba. *Arató Antal* ex libris (könyvjegy) gyűjtő pedig közreadja a magyar kisgrafikában elkészült Jókai ábrázolásokat, *Fery Antal*tól kezdve *König Frigyesig*.

Praznovszky Mihály

Praznovszky Mihály irodalomtörténész, publicista, a megyei könyvtár nyugalmazott igazgatója, a Tempevölgy irodalmi-művészeti folyóirat főszerkesztője, lapunk szerzője nemzeti ünnepünk, Március 15-e alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét vette át. Kitéüntetéséhez gratulálunk!

A szerk.

Az ex libris (... könyvei közül való) olyan a könyv belső oldalára ragasztott grafika, amely a könyv tulajdonosát jelöli meg

Bakos Ferenc

Balatoni haiku-naptár

*Sírályetetés!
Újév reggel mióta
itt talál, öreg?*

*Újévi korcsolya:
a jég tükrén
pompás kalligráfia*

*Teknős és háza:
Ki óv s ki fogad be kit? –
Szél csupán nádat.*

*Magányos halász
tekintete jégmadár
röptét vallatja.*

*Estéli úzás –
felkelő, lebukó
napkorong*

*Messziről csábít,
közelről berzenkedik:
vízililiom*

*Őszi tó tükrén
két úszó –
egymástól fényévnnyire*

*Vitorlášhajó
kikötve egy fénylő szál
ökörnyállal*

*Zsilipelés –
cölöp-falloszok kapnak
rojtos jégcsoknyát*

*Lévellke, jégzártá,
emlékezel az éji
rianásra?*

*Néma hattyrúk
a tó jeges vizén, ó
„szent poézisz”*

*Óévi sêta –
a tó még utánuk szól
jégrianással*

A költészet napjára

Mezey Katalin írása a Debreceni Költészeti Fesztiválra

Mi a vers?

Hogyan lehetne ezt olyan valakinek elmagyarázni, aki még sosem hallott róla? Mi a vers? A beszélni kezdő kicsi gyerekek – bár verset, dalt bizonyosan hallott már az édesanyja pocakjában is –, sokszor az első szavaiból is a szülei verset hallanak ki. Vagy azért mert ritmussal vagy rímmel ismételtet valamit, vagy azért, mert olyan furcsát, szokatlant talál az általa már ismert szavakból összehozni, amiben a felnőtt mélyebb tartalmat, különös hangzást vagy hangulatot érez. A szavakból születne hát a vers? Vagy a beszélőből?

„Mentem, s mint úti csöndes fák a hótól, / Lekem versek terhétől lett bizarr...” – írja a manapság túl ritkán hallható, nagy költő, Tóth Árpád, a tragikus sorsú debreceni művészcsalád legismertebb tagja. Szerinte tehát, mint a fákra a hó, valahonnan felülről, puhán hull a lélekbe, vagy a lélekre a vers? És a lélek meghajlik a teher alatt és hogy megkönnyebbüljön, mint Tóth Árpád idézett versében olvassuk: „hazasiettem írni, írni, írni...”, ígyekszik mielőbb továbbadni a szavaknak önnön, versből fakadó bizarrságát? Mert a szavak könnyebben hordozzák azt, és fölegyenésedni engedik a verstől szabaduló lel-

ket? Tudjuk, köznapi értelemben is megkönnyebbülés kibeszélni valamit, ami fáj, aminek a súlyát másként nem tudjuk letenni. És azt is tudjuk, hogy nem csak az könnyebbül meg, aki kimondhatja, ami a szívét nyomja, de az is megnyugszik, aki levette a másiktól a terhet: a kimondásban és a meghallgatásban közössé válik, amit egymagunk nem tudunk elviselni. Nem csak a baj, az öröm is. És mi köze mindennek a vershez? A költészethez, amelynek napját József Attila – és Márai Sándor – születésnapján ünnepeljük? Ha van köze, az a kimondásban és a meghallgatásban rejlő közösség: „az út lélektől lélekig”.

Füred a Debreceni Költészeti Fesztiválon

Balatonfüred is részt vesz a Debreceni Költészeti Fesztiválon, jelentette be *Halász János* Debrecen alpolgármestere, az Országgyűlés Kulturális Bizottságának alelnöke a fesztivált bemutató sajtótájékoztatón a debreceni Kölcsey Központban. Az április 8-án és 9-én tartott versünnepen Balatonfüred a Salvatore Quasimodo Költőversennyel mutatkozik be, tájékoztatta a sajtót *Cserép László* Balatonfüred Polgármesteri Hivatalának osztályvezetője. Nyolcadikán este előadóművé-

szek tolmácsolásában a Nobel-díjas költő publicisztikájából kap ízelítőt a debreceni közönség, a magyar-olasz-angol nyelven kitűnően író és fordító *Tomaso Kemény* és *Madarász Imre*, a debreceni egyetem olasz tanszékének tanszékvezetője értelmezésében. A beszélgetésben részt vesz még *Pósa Zoltán*, *Szőcs Géza*, mindketten József Attila-díjas költők, *Sztanó László* nyelvész és az est házigazdjaként *Antall István*, a Magyar Rádió irodalmi szerkesztője.

Balatonfüred bemutatja folyóirata, a Tempevölgy új számát is, amelyet a negyedévente megjelenő irodalmi-művészeti kiadvány főszerkesztője, *Praznovszky Mihály* ismertet a költészeti fesztiválon. A fesztivál másnapján a 80 éves *Csoóri Sándor* költőt születésnapján *Kósa Lajos* polgármester és *Görömbei András* irodalomtörténész köszönti. Az irodalmi esten megzenésített versekkel fellép még *Gergely Éva* és *Kálmán Tamás*.

Csorba Kata

„A két város megtalálta azokat a közös kulturális, történelmi és turisztikai hagyományokat, melyek közös hittel, közös akarattal és a példaadás szándékával hidat építhetnek az egymástól földrajzilag mégoly távol eső városok közé is. A történelmi kötődéseink közül emeljük ki Jókai Mórt, aki 1848 végétől 1849 közepéig Debrecenben élt. Jókai nagy szorgalommal kutatta a város és a nagyhírű Kollégium hagyományait. A legékezebb bizonyíték arra, hogy mennyire szerette a civisvárost, hogy a Napló 1848-49-ből írása mellett, számos regénye színhelyének választotta. Napjainkban, ha a két város közti együttműködésre gondolunk, mindenképpen említést kell tennünk az alábbi eseményekről. 2009 januárjában a Magyar Kultúra

Napját már együtt ünnepelte a két város. Joseph Haydn halálának kétszázadik évfordulóján a Debreceni Kodály Kórus és a veszprémi Mendelssohn Kamarazenekar Vásáry Tamás vezényletével adta elő A teremtés című oratóriumot Balatonfüreden. A 40. Debreceni Virágkarnevál ellátogatott a füredi Annabálra, ezt követően Debrecen város báljának volt díszvendége a Balaton-parti város. Idén tavasszal pedig Balatonfüred egyik legjelentősebb irodalmi rendezvénye, a Salvatore Quasimodo Költőverseny díjazottai vesznek részt a Debreceni Költészeti Fesztiválon.”

(Részlet a Debreceni Költészeti Fesztivál műsorfüzetéből)

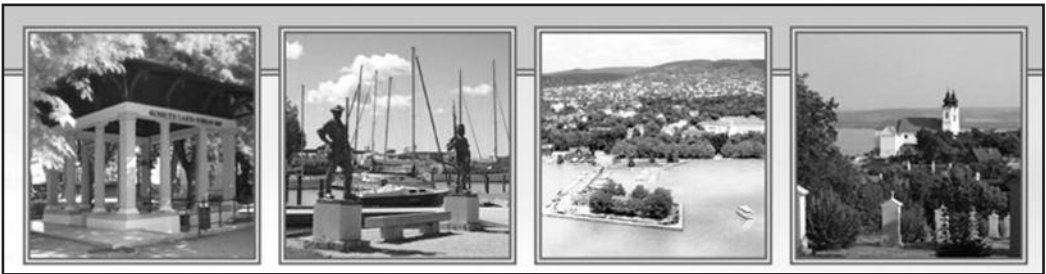
Kiadványok Füredről és térségéről

A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület az Utazás kiállításon is új kiadvánnyal jelent meg.

A Balatonfüred és környéke című kiadvány egy invitáló jellegű prospektus, melyben a természeti értékek, kulturális emlékek bemutatása mellett helyet kapott a gazdag programkínálat, gasztronómia, szabadidős és

mutatja be ezt a mikro régiót. Igazi újdonság a hamarosan megjelenő zsebben is elférő kiadvány az egyesület gondozásában Garantált programok borús időben címmel. A kiadvány a füredi mellett a vonzáskörzet 1-2 órás és 1 napos kirándulási lehetőségeit a következő témákban: *kultúra (múzeum, kiállítás, színház, mozi), sport (kerékpározás, úzás,*

mel vesz minden idekapcsolódó szolgáltatást, várják ez ügyben is a szolgáltatók jelentkezését. A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület teljes kiadvány kínálatát várja a vendégeket és ajánlja Füredet és térségét az utazni kívánóknak. Már megjelent a Szállás és gasztronómiai kalauz, a Balatonfüred Guide, a Balatonfüred és környéke, az Eseménynap-

wellness lehetőségek bemutatása is. A kiadványban városunk környező települései is bemutatkoznak, így a kistérség gazdag látival várja az ideérkező vendégeket. A kiadvány viszonylag nagy, A4-es méretben jelent meg, így a gazdag képanyag méltón

gokart, paintball, tenisz, squash, lovaglás), túrák (balatonfüredi kirándulóhelyek, nemzeti park), játszótérek, játszótárszék, vásárlási lehetőség, hagyományörzés gyűjti össze. Mivel még a füzet szerkesztés alatt áll, így az egyesület örömm-

tár és szerkesztés alatt a Garantált programok borús időben. A kiadványok három nyelven íródtak, így kiválóan alkalmasak külföldi-belföldi szakvásárokon történő terjesztésre és az ide látogató vendégek tájékoztatására **Balatonfüredi Turisztikai Egyesület**

Városmarketing a németeknél

Balatonfüred a Balatoni Regionális Marketing Igazgatóság szervezésében vett részt a hagyományosan megrendezett müncheni kiállításon február 18-a és 22-e között a bajor főváros vásárlóközpontjában. A 70 ezer négyzetméteren 54 ország 1500 kiállítóját százezer látogató kereste fel. A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület Budáné Bocsor Ágnes, a balatonfüredi Tourinform iroda vezetője képviselte.

A Free-n Magyarország 100 négyzetméteres kiállító terében az egyik képviselteként német nyelvű kiadványokkal várta a vendégeket a füredi egyesület. A térség a Balatonfüred és kör-

nyéke A/4-es prospektussal, a Balatonfüred Guide-dal, a Balatonfüred szállásgasztrónómiai kalauzzal, leporelló térképpel, Balatoni Borutak térképpel, Balatoni biciklis térképpel, Balatonfüredi szállodák ajánlataival, Vanyolai hajózási vállalkozás prospektusával mutatkozott be. A tapasztalat szerint főként olyan kiadványt keresnek a vendégek, ami egy települést egészében, látnivalókkal, szolgáltatókkal, szállásokkal, árakkal együtt mutat be. Volt érdeklődés vitorlás bérlet, vitorlás vízre helyezése iránt is, de nagyon sokan kérdezték a Balaton körüli kerékpáros lehetőségeket. Jellemző volt még hogy a kempingek közül főleg olyanokat keres-

tek, amelyek gyógyfürdő mellett vannak. Néhányan a lovaglási lehetőségeket is tudakolták. Budáné Bocsor Ágnes szállását Germeringben, a Deutsch-ungarische Verein elnöke, *Peter Lassig* és családja biztosította ingyen, teljes ellátással, amelyért külön köszönet illeti a Német-Magyar Egyesület germeringi elnökét. **Csorba Kata**

Tudomány - áltudomány - tudományos tévedés?

4. rész: Pontusi tanúrák: salut, angolna: adieux!

E havi írásunkban a Balaton életközösségét gazdagító, kedves és szép kis gerinctelen állat, a pontusi tanúrák (*Limnomysis benedeni*) és a rengeteg ökológiai kárt okozó angolna (*Anquilla anguilla*) betelepítésének történetével foglalkozunk.

A mindössze 6-8 mm hosszú, bájos, leginkább a tengeri garnélákra emlékeztető pontusi tanúrák nem tagja a Balaton eredeti gerinctelen faunájának, azt mesterségesen telepítette a Balatonba az 1950-es években a Soroksági Dunaágból Woy-nárovich Elek professzor, a tihanyi intézet világhírű halbiológusa, aki 1956 és 1961 között az intézet igazgatója is volt. Woy-nárovich professzor roppant módon szívén viselte a Balaton természetes halállományának védelmét. Különösen így viszonyult tavunk legnemesebb ragadozó halához, a fogassüllőhöz (*Sander lucioperca*). A fogassüllőről már rég-

de a Balatonból hiányzik egy olyan, nagyobb méretű zooplankton szervezet, amely az ivadéknak ideális. Woy-nárovich professzor így vélekedett a korabeli tudományos folyóiratok hasábjain: „Jól esnék a mi halainknak és növekedésükkel igen meghálálnák, ha gondoskodnánk arról, hogy a kiadósabb Mysis-félék hozzánk is eljussanak.” Ennek megvalósításához a Duna hazai szakaszán megtalálható pontusi tanúrák Balatonba telepítése adódott a legkézenfekvőbbnek, amely az előzetes kutatások szerint nem jelentett semmiféle konkurenciát a Balatonba eredeti élővilágának. Woy-nárovich professzor 1950 augusztusában és szeptemberében helyezte az első dunai egyedeket a Balatonba. Augusztus 10-én 6 ezer, augusztus 12-én 10 ezer, augusztus 14-én 12 ezer, augusztus 25-én ezer, szeptember 4-én és 8-án 100-100 dunai példányt helyezett Tihanynál, Alsóörsnél, Bala-

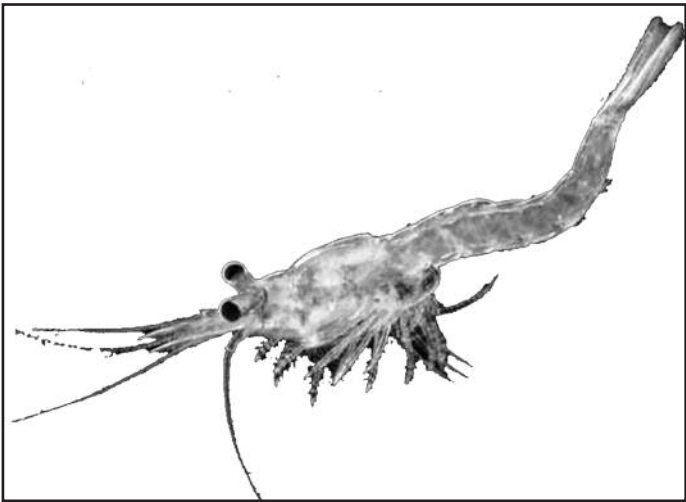
rögetve a lebegő algákat és legelve a víz alatti élőbevonatot. A tihanyi kutatók vizsgálatai szerint a pontusi tanúráknak évente két generációja fejlődik ki a tóban, és szinte valamennyi balatoni halfajnak kedvenc táplálékává vált. A kis tanúrák jól beépült a Balaton életközösségébe.

Nem úgy az angolna! A kígyószerű hal rejtélyes élete, szaporodása Arisztoteléstől kezdve kétezer éve foglalkoztatja a tudományt. Azt tudjuk már, hogy az angolnák bölcseje Európától mintegy 6500 km-re, nem messze a Bermu-

golnaivadék Franciaország atlanti partjaihoz érkezik. A Balatonból az angolnát már Hermann Ottó is említi, mert a nagy európai vízrendszereken keresztül, amelyeket annakidején vízenyős, lápos rétek is összekapcsoltak, korlátozott számban bejutottak példányai a Balatonba is. Mivel húsa kitűnő, az 1950-es évek végén gazdasági érdekekből kiindulva felmerült balatoni állományának nagyarányú emelése. A mesterséges angolnatelepítés 1961-ben indult, és egészen 1990-ig tartott, évente 3-4 millió ivadék kihelyezésével. A

maradék 20 százalék megmaradása is hasznot hozzon. Az ökológiai kockázatbecslés esetén azonban a 100 százalék megmaradásával kellett volna számolni. És a katasztrófa be is

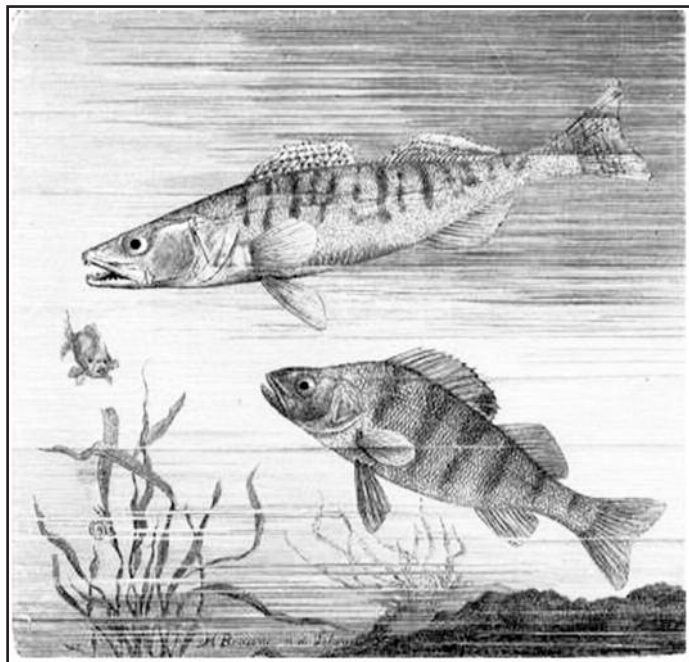
folyami rákja vedlés után visszavonulva várta az új páncélja megkeményedését. Nem csoda, hogy a tizlábú rákok, a tőfenék „lovagjai” pont az angolnatelepítés első két évben tűn-

I. fotó: Pontusi tanúrák (*Limnomysis benedeni*; Fotó: www.hydra-institute.com)

óta tudott volt, hogy a fiatal egyedek növekedése a Balatonban nem kielégítő. A tihanyi kutatók az okot is felismerték: a kis süllők életük első hónapjaiban zooplanktonnal, azaz lebegő, mikroszkopikus gerinctelen állatokkal táplálkoznak,

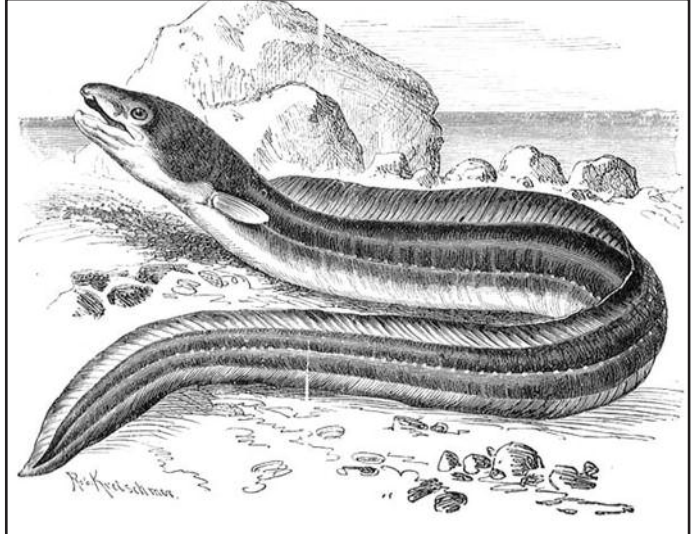
tonföldvárnál, Balatonszemesnél, Fonyódnál és a Zala torkolatánál a Balatonba. Sikeres! A kedves kis rákfélé ma már nagy rajokban lebeg Balaton-szerte a hinárosokban, a parti kőszórások és kikötői betonfalak mentén, békésen szü-

2. fotó: Fogassüllő (*Sander lucioperca*) egy korabeli metszeten (Brehm)

dáktól, a Sargasso-tenger egyik mélyedésében, a Nares-teknőben található. Két angolna faj ívik ott, amelyek a csigolyák száma alapján különböztethetők meg. Az európai angolna csigolyáinak száma 115, az amerikaié átlagosan 107. Az európai faj ivadéka az európai, az amerikai fajé az észak-amerikai folyókba vándorol, ott éri el ivarérettségét. Ivásra visszavonul születési helyére. A mi kontinensünkre a legtöbb an-

túlnépesedés kockázatát minimalizálni látszott, hogy az angolna nem szaporodik a Balatonban, és a visszafogás angolnacsapdával a Sió-zsilipnél, és elektromos vonóhálójával könnyűszerrel megvalósítható. A telepítés olyan számításokon alapult, amely a gazdasági haszon biztonságát, és nem az angolna okozta ökológiai kárt vette alapul. Azaz, a kihelyezett ivadék 80%-os pusztulásával számoltak vették, hogy a

3. fotó: Angolna (*Anquilla anguilla*) egy korabeli metszeten (Brehm)

következett! Sosem pusztult el a kihelyezett ivadék 80 százaléka, hanem annál jóval kevesebb! És a túlnépesítés látványos angolna pusztulásokhoz vezetett 1985-ben, 1991-ben és 1992-ben is. Ráadásul, az angolna mohó fogyasztója és táplálék konkurense számos nagy természeti értékű őshonos állatnak, a csikféléknek, a menyhalnak, amely már nincs is a tóban. Eszi az árvaszúnyogot, a bolharakot, a fogassüllő, kőszüllő, vágódurbincs, küsz ikrait és parti övben növekvő ivadékát. Sőt, az egyetlen olyan halfaj, amely kígyószerű testével a parti kőszórások legmélyebb zugaiba is beférkőzik, ahol a hajdani Balaton korábban jellegzetes kecskerákja és

tek el a Balatonból. Az angolna balatoni telepítése tehát gazdaságilag meggondolatlan lépés, tudományos értelemben tévedés volt. Ma már szerencsére nem telepítenek angolnát a Balatonba, de az intenzív halászat ellenére maradt belőlük éppen elég, hogy még évekig pusztítsa a tó gerinctelen és gerinces állatvilágát.

Folytatása következik.

Prof. G.-Tóth László, DSc. tudományos tanácsadó, MTA, BLKI, Tihany

(Bíró, Gönczy, Szalontai, Paulovits, és a library.thinkquest.org nyomán)

TÁMOP-4.2.3-08/1-2008-0005

A víz világnapján

Március 22. a víz világnapja, ebből az alkalomból a Nők a Balatonért Egyesület immár harmadik alkalommal rendezett játékos víz-napi balcsi-partyt összesen 22 településen, egy időpontban.

Tiszta vizet az egészséges világnap! – szölt a mottója a 2010-es világnapnak, melynek fő témája ezúttal a vizek tisztaságának megőrzése volt. Ebből az alkalomból a füredi mólónál a Nők a Balatonért Egyesület füredi, arácsi és budapesti csoportja tartott ünnepséget. A szeles idő miatt ezúttal a Tagore sétányról koszorúzták meg a Balatont és a hagyományokhoz híven telefonszámmal ellátott kis vitorlás hajókat is vízre bocsátottak. Az ünnepség résztvevőit dr. Lázár Jánosné, az egyesület füredi csoportjának vezetője köszöntötte, majd Szekeresné Rózsa Etelka mondott beszédet a víz világnapjának történetéről és legnagyobb természeti kincsünk védelmének fontosságáról. A víz világnapján Balatonfüreden a helyiekhez sok turista is csatlakozott, együtt énekeltek, ünneplve legnagyobb természeti kincsünket, a Balatont.

Hanny

Néhány elgondolkodtató adat Szekeresné Rózsa Etelka beszédéből a világnap kapcsán:

„A világnap megünneplését az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték, melyről az ENSZ közgyűlése döntött Dublinban. Az ENSZ felhívta a kormányok, szervezetek és magánszemélyek figyelmét a víz fontos szerepére életünkben. Cél, hogy óvjuk, védjük környezetünket, ezen belül a Föld vízkészletét.

Az emberi test 75%-a (agyunk 85%-a) vízből áll. A Föld vízkészletének mindössze 3%-a édesvíz. Ennek is nagy része jég. Évente 20 millió ember – köztük 5 millió gyermek – hal meg a világon szennyezett ivóvíz által közvetített betegségben. A fejlődő világ szennyvizeinek 9/10-e mindenféle tisztítás nélkül ömlik a folyókba, tavakba. Kínában a folyóvizek 4/5-ében már nem élnek halak. A víz felhasználásának üteme a XX. században kétszeresen meghaladta az emberiség létszámának egyébként is robbanásszerű bővülését... Az emberiség egy vízválság terhével lépett be a XXI. századba, melyből kiút csak szemléletváltás útján, azonnali cselekvéssel lehetséges... 2004-ben hazánkban 1 millió 300 ezren ittak olyan vizet, amelyben a megengedettnél több az arzén. Sajnos a vízpazarlásban is az élen járunk. Évente 1,3 milliárd köbméter szennyvíz még mindig tisztítatlanul jut vissza vizeinkbe...

Ugyanakkor hazánk ásványi és gyógyvizekben Európa egyik leggazdagabb országa. Több, mint 500 ásványi és gyógyvízforrást tartunk nyilván. Budapest a világ egyetlen nagyvárosa, ahol több, mint 130 termálforrás és kút van.”

A Balatonról Szauer Rózsával

Mi mindannyian, akik a Balaton környezetében élünk, sokat tehetünk a tőért. Szerencsére mindig akadnak olyan emberek, akik ezt a fontos feladatot vállalják és hűzőerőként hatnak. A Nők a Balatonért Egyesület (NABE) is ezt vállalta immáron tizenöt évvel ezelőtt.

Simonné Zákonyi Tünde alapító hívó szavára, több település asszonyai is csatlakoztak. Így került a NABE-ba Csopakról Szauer Rózsa is, aki jelenleg az egyesület elnöke. A gyermekkorából a kamaszkorba lépő egyesület a Balatonért – megfogalmazásuk szerint, értünk – tízparancsolatban rögzítette az itt élők, és a turisták iránti kéréseit. Igen egyszerűek ezek, de ha nem tartják be az emberek, sok kárt okozhatnak vele a környezetiünknek.

– A környezetünkért való tenni akarás, a településünk szépítésének a vágya vitt bennünket az egyesületbe. Az a hitünk, hogy ahhoz, hogy a Balaton vízminősége javuljon, környezetünk tisztántartása is fontos feladat. Első lépésként a szelektív hulladékgyűjtést szeretnénk volna megszervezni, majd a többi egyszerűnek tűnő, környezetünket befolyásoló lépések érdekében állítottunk össze javaslatokat, és küldtük szét a Balaton környékvő településekre. A Balaton melletti építkezéseket, az épített környezetet is figyelemmel kísérjük. A Balatoni téli esték című sorozat elő-

adásain is népszerűsítjük a vegyszermentes életmódot a Balaton körüli településeken, hiszen a NABE tagcsoportjai szinte átölelik a tavat. A víz világnapját március 22-én mi is minden évben megünnepeljük. A Balaton iránti szeretetünket, féltésünket fejezzük ki ezekkel a rövid, figyelem felhívó ünnepségekkel – tájékoztat Szauer Rózsa.

– Természetesen a tó védelméhez nemcsak virágokra és versekre van szükség – folytatja az egyesület elnöke. – A Balaton 2004-től tagja a világ édesvízi tavai szervezetének, a Living Lakes-nek. Így lehetőség van szakmailag együttműködni a nemzetközi hálózat tagjaival, melynek eredményeként több fejlesztési ötletet is kidolgoztunk az elmúlt években. A konferenciákon folyódi tagunk, Székely Zsóka hidrobiológus képviseli az egyesületünket. Tagjai vagyunk a Garda-Balaton szövetségnek is. Emellett örökzöld téma az önálló Balaton régió megvalósítása, amelynek az eléréséért a Balatoni Civil Szervezetek Szövetségével együtt lobbizunk, mert a jelenleg három megye területén elhelyezkedő balatoni települések megosztják a térséget. A Balaton régió, ha kialakulna, egységesként léphetne fel a hazai és az uniós pályázatokon. Kálóczi Kálmán, Badacsonytomaj volt polgármestere, a Balaton Világörökségéért Közhazsnú Alapítvány kurátora segít abban a munkában, hogy a bala-

toni térség a világörökség részévé váljon. Az elmúlt évben a Balaton Fejlesztési Tanács által elindított folyamatban a kezszthelyi fórumon egyeztetés kezdődött arról, hogy milyen feladatokkal, előnyökkel és hátrányokkal járhat a rangos cím elnyerése. Természetesen a világörökségi cím elnyerésétől függetlenül is meg kell védeni a következő generációk számára a Balatont és környezetét. A balatoni térség speciális és egységes abban, hogy települései megélhetésében szerepet játszik a természeti értékek generálta turizmus. Fontos lenne, hogy a régió a következő három-négy évben egy világörökségi cím elnyeréséhez méltó tervekkel készüljön az unió 2013-tól kezdődő fejlesztési ciklusára. Ahhoz, hogy a Balatont közösen tudjuk gondozni, a társadalomban konszenzusnak kell lenni. A fenntarthatóság keretein belül intézményesült folyamatra lesz szükség. Fontos tudnunk, hogy az itteni víz jelenleg és a jövőben milyen értéket képvisel, hogy a társadalom megmaradhasson itt. Kerüljenek a tervezetbe a világörökség szerint megfogalmazott értékek is, hogy, a Balaton a világörökség tagja lehessen. „Mert ha már nem lesz egy pohár víz, és egy talpalatnyi föld sem, amelyik nem szennyezett, a pénz nem menthet meg.” És mi mindannyian annak érdekében munkálkodunk, hogy ez ne így legyen.

Hanny Szabó Anikó

Mi kerül ezen ennyibe?

Hallottuk, sokszor elmondták, hogy hamarosan új hulladékgazdálkodási rendszer valósul meg a megyében, megszűnnek a környezet-szennyező régi lerakók, helyükbe újak kerülnek. Hallottuk, de talán nem gondoltuk végig teljes egészében, hogy ez mit is jelent.

Az Európai Unió 1999-ben fogadta el az úgynevezett lerakó irányelvet, amely meg-szabta, hogy milyen műszaki védelemmel épített hulladéklerakók üzemeltethetők csak. Erre alapvetően a talaj és fel-szín alatti vizek védelme érde-kében van szükség. Mindany-nyian emlékszünk a balatoni nagy angolnapusztulásra, az al-gainvázióra és a turizmus drá-mai csökkenésére a 80-as évek közepén. A bajt elsősorban a tóba szabadon bekerülő kom-munális szennyvíz okozta, a hetvenes években épült nyara-lókból mindenféle utakon ju-tott le a szennyezőanyag a vízbe. A változást a tó körül ki-épített szennyvízhálózat hozta meg, mára a tó vízminősége fe-lülmúlja várakozásainkat. A szigetelés nélkül épült hulla-déklerakók jelentették az utolsó nagy szennyező forrást a talajvízre nézve. Mindannyian hallottunk már a hulladéklerakó elhelyezése körül kirobbant hosszas vitáról. Tudjuk, hogyan került, Veszprémből Ajkára, onnan Szent-gálra és végül Királyszent-istvánra. Nem egyszerű egy lerakónak helyet találni a megyében. Karsztforrásaink, melyek egye-dülálló vizet adnak az ország-ban, ilyenkor átkot jelentenek. A királyszentistvániak és a kör-nyéken élők azzal a feltétellel fogadták be a lerakót, ha az

nem egyszerű, 5-10 év alatt be-telő lerakó lesz, hanem egy korszerű hulladék-feldolgozó üzem is kapcsolódik hozzá, hogy egyrészt növeljük a le-rakó élettartamát, másrészt csökkentjük a lerakó környe-zetre gyakorolt káros hatását (bűz, széllel kihordott hulla-dék). Mindennek ára van, amit meg kell térítenünk. Eddig nem fog-lalkoztunk a szemétdíjjal. Ez után is ez marad a legkisebb közüzemi számla, de figyel-nünk kell rá. Az uniós csatlakozáskor mi is vállaltuk, hogy felszámoljuk a környezetszennyező lerakókat, ennek megkönnyítésére az unió által biztosított előcsatla-kozási forrásokat (ISPA) hasz-náltuk fel. Ez egyszeri tökejut-tatás. Ebből kell megépíteni és működtetni a rendszert úgy, hogy mikor a jelenleg épített lerakó megtelik, tudjunk miből valami mást, az akkori kor kö-vetelményeinek megfelelő hul-ladékkezelő művet építeni. Az eddigi hulladékszállítási díjakkal egy előnye, hogy olcsó volt, de cserébe nem nyújtott fedezetet a bezárandó lerakók rekultivációjára, ren-des gyűjtőjárművek, technoló-giai fejlesztések megvalósi-tására. Az alacsonyan tartott díj oda vezetett, hogy jelenleg na-gyon kevés szolgáltató tud csak saját erejéből bármilyen fejlesztést megvalósítani. Mi fog történni 2010-ben? A regionális rendszer központi és kapcsolt létesítményei meg-épülnek és 2010. június 1-jén megkezdjük a próbaüzemüket, melyet legkésőbb 2010. szept-ember 30-án lezárunk. Ezt kö-vetően, meg kell indítanunk a rendszer üzemszerű használa-tát, hiszen a kiképzett dolgozó-kat már nem bocsáthatjuk

egyszerűen szélnek, a gépek sem állhatnak üresen, kihasz-nálatlanul 3-4 hónapot. Az egyetlen célszerű megoldás az üzemszerű működés elindítása. Ennek sajnos költsége van. A próbaüzem ideje alatt a társu-lásnak kell biztosítania a távol-sági szállítás költségeit, amely havonta, előre láthatóan 19 mil-lió forintba kerül, három hóna-pon keresztül. A szeptember 1-től induló teljes üzem köl-tsége havi 81 millió forint (ez már tartalmazza a távolsági szállítás költségeit is) négy hóna-pon keresztül. A rendszer fenntartásához kapcsolódó egyszeri általános költségek 57 millió forintba becsülhetők, így összességében 2010-ben 440 millió forint költséget kell a szolgáltatóknak pluszként megtéríteni. Ez lakásonként, átlagosan mintegy bruttó 5 000 Ft évi díjnövekedést jelent. Tudom. Minden többbe kerül, csak a munkabérünk nem nő. De van lehetőség a takarékos-ságra. Azok, akik hajlandók tenni a környezetükért, vállal-ják a szelektív gyűjtéssel járó feladatokat, esetleg hajlandók komposztálni is, lecserélhetik jelenlegi, jellemzően 110 lite-res edényüket kisebbre. Díjnö-vekedés így is lesz, de annak mértéke lényegesen kisebb. Mit kapunk ezért a díjért: a kö-teleződen ellátandó heti alka-lommal történő ürítését az edényünknek, az évi egy alka-lommal történő lomtalanítást és a szelektív hulladékgyűjtő rendszer működtetését.

Czaun János
a Tiszta Európa Program,
Észak-Balatoni Térség
Regionális Települési
Szilárdhulladék-kezelési
Önkormányzati Társulás
elnöke

A város bora

Balatonfüred a Szőlő és Bor Nemzetközi Városa címet viseli 1987 óta. Számos szakmai rendezvény bizonyítja evről-évre, hogy Füred megfe-lel ennek a rangos megkülönböztetésnek.

A több mint 30 éve folyó országos szőlész-borász to-vábbképzők, a Márton- és Vince-napi rendezvények, a borhetek, a városi borverse-nyek, valamint a hal- és borün-nepek – hogy csak néhányat említsék a rendszeresen meg-tartott boros rendezvények so-rából. Negyedszázados a borlo-vagrend, van borút egyesülete és borkirálynője is a városnak. Ezek mind-mind komoly marke-ting értékkel bírnak a borvidék, a füredi bor, illetve a térségben gazdálkodók jó hírnevének öreg-bítése céljából. Az elmúlt évben javaslatot tet-tem arra, hogy kerüljön kivá-lasztásra Balatonfüred Város Bora. Az indítvány kedvező fo-gadtatásra talált, és a képvisel-őtestület szabályozta is ennek rendjét. Balatonfüred Város Borát az évente megrendezett Füredi Borverseny aranyérmes Olasz rizlingjeiből választják ki, s ezt a rangot a következő borversenyig tartja meg.

A következő lépés, hogy bor kiválasztásnál dönteni kell még

k ü l ö n b ő z ő szempontok-ról is, ame-lyekből az alábbiakat kel-lene érvénye-síteni:

1. A termelő rendelkezzen belőle minimá-lisan 2000 literrel.
2. A termelő Balatonfüreden élő magánszemély, őstermelő vagy az itt bejegyzett társas vállalkozás tulajdonosa (főbo-rásza) legyen.
3. A bor termőhelye Balatonfü-red vagy környéke legyen.
4. A bor lehetőleg 1 éves le-gyen, de borkülönlegesség – késői szüret, töppedt szőlőből készült bor – esetében évjára-tos is lehet.
5. A bort csak palackozott ki-szerelésben, egyedi címkével ellátva szabad kereskedelmi forgalomba hozni. A címke grafikáját pályázat útján kell tervezettni. A beérkezett pálya-művekből egy szakmai bizott-ság (grafikus, festőművész, bo-rász) közreműködésével és ja-vaslatával a képviselőtestület választaná ki a győztest.
6. A bort a sajtónak és a nyilvá-nosságnak az Anna-bálon kel-lene bemutatni, ahol a polgármester ezzel koccint a bál szépségkirálynőjével.
7. A bort a helyi vinotéákban,

éttermekben, borszaküzletek-ben lehet csak értékesíteni.

8. A borból protokolláris cé-lokra az önkormányzat minden évben megvásárolna 500 pa-lackot, valamint bortrezorba helyezne további 50 palackot, muzeális borkészlet létreho-zása céljából. (Az 5 évnél idő-sebb – muzeális borokból – évente boraukiót lehetne tar-tani.)

9. A Balatonfüred Város Bora termelője számára díszoklevelet, emléklapoktet kell készít-etni, esetleg ingyenes belépőt biztosítani az Anna-bálra.

10. A Balatonfüred Város Bora kiválasztásával kapcsolatos szervezői munkát egy tapasza-lattal rendelkező cégre vagy személyre célszerű bízni.

Joggal várható, hogy a város bora megválasztásával ráirá-nyulna a figyelem a Balatonfü-red-Csopaki borvidékre, ami előnyt jelenthetne a helyi gaz-dáknak megtermelt boraik pia-ci értékesítésében.

Müller István

Közbiztonsági háló

Az országos Közbiztonsági háló program keretében a Balatonfüredi Rendőrkapitányság illetékességi területének valamennyi településén – kiemelten Balatonfüreden – heti egy alkalommal fokozott rendőri jelenléttel találkozhatnak az itt élő és az ide látogató magyar és külföldi állampolgárok.

A fokozott rendészeti jelen-lét célja a bűncselekmények és a balesetek megelőzése, az áll-lampolgárok szubjektív bizton-ságérzetének erősítése. Az ak-ció minden egyes esetben a helyi polgárőrök és településő-rök bevonásával történik. A Készletlenti Rendőrség szom-bathelyi osztálya bevetési cso-

portjának egységei is erősítik az akciók sikeres végrehajtását, akik a szórakozóhelyek ellen-őrzésében, ittas vezetők kiszű-résében segítik a helyi rendé-szeti és civil erők munkáját. Március 19-én az éjszakai órákban a Balatonfüredi Rend-őrkapitányság a bevetési cso-porttal együtt szervezett akciót hajtott végre. Az éjszakai akció során közel 150 személyt el-lenőriztek, de sem szabálysér-tési, sem büntető eljárást nem kellett egyetlen esetben sem kezdeményezni a kollégáknak, továbbá ittas járművezető, va-lamint bármilyen ok miatt kö-rözött személlyel szemben sem intézkedtek az akcióban részt-vevő rendőrök. A 27-i szombati akció során

kollégáim és 27 polgárőr „megkülönböztetett” figyelem-mel ellenőrizte a balatonfüredi lomtalanítást. Ennek eredmé-nyeként 14 fővel szemben kör-nyezetvédelmi szabálysértés miatt intézkedett a rendőrség engedély nélküli hulladék gyűjtés-szállítás-felhasználás miatt. A Közbiztonsági Háló program keretében az elkövetkező he-tekben is hasonló elvek és szempontok alapján hajtunk végre szervezett, összehangolt akciót bűn- és baleset megelő-zési célból.

Szekeres Kornél
rendőr százados
megelőzési főelőadó
Balatonfüredi Rendőr-
kapitányság

ESSZÉÍRÓ PÁLYÁZAT

Balatonfüred Város Önkormányzata és a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola és Kollégium esszéíró pályázatot hirdet magyarországi és határainkon túli 16-20 éves középiskolai tanulók számára

SZÉCHENYI MA – A LEGNAGYOBB MAGYAR GONDOLATAI EGY MAI FIATAL SZEMÉVEL

címmel.

A pályázók szabadon kiválaszthatják azokat a Széchenyi-műveket, műrészleteket, gondolatokat, amelyeken keresztül bemutatják saját olvasmányaik alapján kialakított Széchenyi-képüket. Az esszére várt terjedelem 8-10 oldal, melyhez kérjük az irodalomjegyzék csatolását is.

A pályázat jelíges. Kérjük, zárt borítékban mellékeljük a pályázó nevét, telefonszámát, e-mail címét, iskolája megnevezését, felkészítő tanára nevét. **A pályamunkák benyújthatók postai úton** 3 példányban a következő címre küldve: Lóczy Lajos Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola és Kollégium, 8230 Balatonfüred, Ady Endre u.40. A borítékon kérjük feltüntetni a „Széchenyi esszéíró pályázat” címet.

Beérkezési határidő: 2011. március 31. Az ünnepélyes díjátadás a 2011. szeptember 21-i városi ünnepségen lesz. A legjobbnak ítélt pályamű megjelenik a Tempevölgy című kulturális folyóiratban és a Széchenyi és Füred című ünnepi kiadványkötetben, továbbá írója két személy részére szóló hosszú hétvégét nyer Balatonfüred egyik wellness hotelében. A további díjazottak értékes könyveket, könyvutalványokat kapnak.

RAJZPÁLYÁZAT

Balatonfüred Város Önkormányzata a város általános iskolásainak rajzpályázatot hirdet,
Gróf Széchenyi István születésének 220. és halálának 150 éves évfordulója alkalmából.

A rajzpályázatot két korosztály számára hirdetjük meg.

I. 1–4. évfolyam számára: Téma: Gróf Széchenyi István nagy tettei, gyakorlati munkái.
II. 5–8. évfolyam számára: Téma: Gróf Széchenyi István és kora.

Beadási határidő: 2010. június 15. Polgármesteri Hivatalban; Szabó Lajos oktatási referensnél (Balatonfüred, Szent István tér 1., I. emelet 20 szoba). Technika: szabadon választott. Méret: max. A/3 méretű alkotás, felkasírozva, illetve kiállítható állapotban. **Díjazás:** A felkért szakmai zsűri javaslata alapján díjak, különdíjak mindkét korcso-portban. Minden érdemi pályázó emléklapot kap! A legsikeresebb alkotásokból 2010. szeptemberében kiállítást ren-dezünk a Polgármesteri Hivatal Folyosó Galériában.

Kapcsolattartó személy: Pálffy Károlyné (telefon: +36-87/341-780, +36-20/419-3698)

Újra szólt a Honvéd Banda

Balatonfüred Város 75 éves Koncert Fúvószenekara Csincsi Ferenc karnagy vezetésével február végén nagysikerű Farsangi Fúvóskoncertet adott a Balaton Szabadidő Központban. Az est háziasszonya Baán Beáta, a Kisfaludy Galéria és a Városi Művelődési Központ igazgatónője volt.

Az évtizedek óta megtartott farsangi koncerten a szünni nem akaró tapsvihar ismét bebizonyította, hogy nagy igény van a zenekar muzsikájára. A 75 éves zenekar az elmúlt idő alatt nagy utat járt be. A balatonfüredi tűzoltók 1935-ben kezdeményezték a fúvós-együttes létrehozását. Az együttes tanítója és karnagya Iglicz Ferenc, akkori vasbolt tulajdonos volt. A fúvósok a kezdetektől fogva a hazafias ünnepeken, elsőként 1936. március 15-én léptek fel. A zenekar két évvel később már a híres füredi Anna-bálon játszott. A II. világháború alatt sokukat besorozták, a tagok közül többen hadifogságba estek, és a hangszereik is elvesztek. A háború után az együttes fenntartója a Magyar Hájó és Darugyár lett. Minden nehézség ellenére, Horváth József karnagy vezetésével a zenekar már 1946. május 1-jén játszott. A fúvószenekart 1960–67 között Egervári József vezette, majd 67 után Adorján Gyula vette át a karmesteri pálcát. Az ő vezetése alatt kezdődtek el a nyári térzenék sorozatai. A sokat gyakorló és fellépő zenekar 1972-ben Ezüst Lant minősítést kapott. Horváth Ernő

karnagy 1974 óta állt a zenekar élén. Az ő dirigálása alatt a zenekar kibővült, új repertoárt tanultak be a zenészek, és a hangszereket is újakra cserélték le. A ma már sajnos nem élő, legendás karnaggyal igen népszerűek lettek. 1975-ben a Veszprém Megyéért Erdemjegy arany fokozatát, 1976-ban Arany Lant fobizonyítót, 1979-ben Pro Urbe kitüntetést értek el. 1983-ban Balatonfüreden tartották a Nemzetközi Fúvószenekari találkozót, amelyen sok külföldi kapcsolat szövődött, amely következtében a füredi együttes sokat vendégszerepelt külföldön is. 1986-ban az NSZK-ban, 1987-ben Franciaországban, 1988-ban a holland testvérvárosunkban Castricumban, majd Germeringben léptek fel. A német újraegyesítés ünnepsorozatára Kunzellbe 1993-ban voltak hivatalosak.

A zenekar vezetését 1994-ben Csincsi Ferenc vette át, aki a szombathelyi zeneművészeti szakközépiskolában tubáként végzett, majd Pécssett dalkör és fúvószenekar-vezetést tanult, később az ELTE-n kulturális-menedzseri diplomát szerzett. Csincsi Ferenc tíz évig az úrkúti mangánbánya fúvószenekarát vezette, Balatonfüreden pedig a zenekarban játszott. A karnagy a Magyarországi Né-

met Fúvósok Országos Elnökségének is a tagja. 1995-ben az együttes 60 éves évfordulóján kiemelt Arany minősítést értek el, ami feljogosítja a zenekart az Nemzet-

Csincsi Ferenc tizanhát éve dirigálja a füredi fúvósokat

közi Fesztivál Fúvószenekari cím viselésére. Ugyanakkor Veszprém Megye Közgyűlése a 60 év kiemelkedő munkájukért Pro Comitatu díjjal jutalmazta a zenekart. A megnyert címek itthon és külföldön még ismertebbé tették a fúvósokat. Az idei farsangi fúvóskoncert első száma Pazeller Jakab Baross Gábor indulója volt. Ezzel a számmal a fúvósok emléket állítottak annak a Baross Gábornak, akinek minisztersége idején száz évvel ezelőtt megépült az a vasútvonal, amellyel le lehetett jutni az Adriára. Majd Suppé Könnyűlovasság nyitány című nagysikerű mű-

vét játszották. Ezt követte a sokak által ismert és kedvelt Farkasokkal táncoló című film zenéje. Wolf Péter–Fülöp Kálmán Ave Mariáját *Wolford Alexandra* szóló énekével és a Városi Koncert Fúvószenekar Kamarakórusának a kíséretével adták elő. Az 1867-es kiegyezés alkalmából Budapesten tartózkodó Johann Strauss: Éljen a Magyar címen írta meg élményeit, amelyet a műsor első részének a végén hallhatott a közönség. A második részben többek között Count Basie–John Hendricks: At The Woodside című műve is elhangzott, amelyet a lovrani fúvósok

karnagya, *Kasic Miadrag* vezényelt. Szólót játszott *Csincsi Mariann* fuvalán, *dr. Kronome Gergely*, *Stegura Tibor*, *Jánka Miklós* és *Bánó Barnabás* trombitán. Ábrahám Pál: Viktória című nagyoperettjének az indulója volt a koncert záró száma. Az operettből a Honvéd Banda című induló arról lett nevezetes, hogy erre az indulóra vonultak a katonák a háborúba. A koncert közönsége többször visszatapsolta a zenekart. A muzsikuskok a 75 éves születésnapon vidáman karnagyuk, Csincsi Ferenc nevének bekiabálásával búcsúztak a közönségtől.

Hanny

Virág – Edith Piafnak

A Pannon Várszínház szervezésében a Budapesti Kamaraszínház színésznője, Vári Éva és zenész társai Edith Piaf életét mutatták be az Anna Grand Hotel színháztermében.

A színházi szezon záró előadásán, amely egyszemélyes darab, Vári Éva másfél órán keresztül kötötte le szóval és dallal a mindvégig feszülten figyelő nézőközönséget. Pedig a darab nem könnyű.

Edith Piaf élete akár egy kalandregény

Piaf életét besűríteni másfél órába, nem kis kihívás. Életéből kalandregényt lehetne írni, hiszen hol szerencsés, hol kifejezetten szerencsétlen szakaszok váltották egymást mind művészetében mind magánéletében. Sanzonjaira még ma is vastaps éled a nézőtérén. Edith Piaf, eredeti nevén: Édith Giovanna Gassion, Párizsban született 1915-ben. Művésznévét felfedezője, Louis Leplée adta neki, aki azt mondta, rá, hogy olyan, mint egy kis veréb. Anyja, bárénekessé volt. Énekelni ment Konstantinápolyba, ezért a kis Edith-et rábízta nagymamájára, majd apai nagymamájához került. Apja, aki cirkuszi artistaként próbált megélni, magához vette a lányát. Ezt követően Edith utcai mutatványosként szerepelt. Vékony testalkata miatt pályafutása hamar véget ért, hangjának köszönhetően azonban továbbra is pénzt tudott keresni apja mutatványai mellett. 1919-ben szaruhártya-gyulladás következtében megvakult, látását csak hétévesen nyerte vissza,

elmondása szerint a Szent Terézhez intézett imádságoknak köszönhetően.

Az utcai éneklés közben figyelt fel tehetségére Louis Leplée, kabaré igazgató, aki elindította pályáján. Húszévesen énekelt először színpadon. Louis Leplée 1936-ban meggyilkolták, a gyanúsítottak között Edith is szerepelt. A botrány következtében újra utcára került volna, ha Raymond Asso költő fel nem karolja. Három évig tanította, szép szanzonekat írt neki és kiharcolta

első revüszínházi fellépését. Bemutatta Marguerite Monnot-nak, aki aztán olyan örökzöld Piaf slágereket szerzett, mint a Mylord.

New Yorkban, 1947 novemberében lépett fel először. Az amerikai közönség előtt először nem aratott sikert. Ugyanebben az évben ismerte meg nagy szerelmét, Marcel Cerdan bokszvilágbajnokot. Marcel Cerdan repülőgép-szerencsétlenségben vesztette életét 1949 októberében. Piaf a bánat miatt az alkoholba mene-

kült, amitől élete végéig nem tudott szabadulni. Autóbalesetet szenvedett, majd a kórházban kapott fájdalmai enyhítésére, morfiomot kapott, amelyre szintén rászokott.

1952-ben feleségül ment Jacques Pills szanzonekeshoz, akitől négy évvel később azonban elvált. Théphanis Lamboukashoz 1962-ben ment feleségül. A görög származású, alig 27 éves énekessel többször is fellépett. Híres slágerük A szerelem mire jó? című szan-

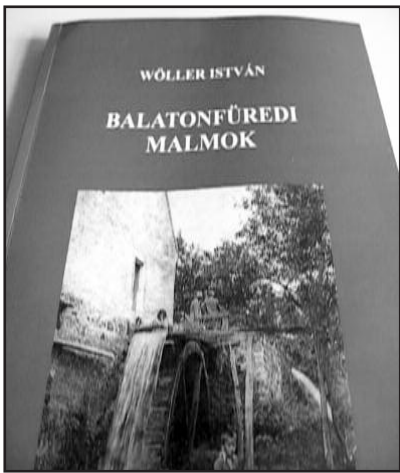
zon. Az 50-es évek közepére Piaf egészsége megrendült, de ő orvosai tiltása ellenére újra és újra színpadra lépett. Előfordult, hogy éneklés közben többször összeesett. Utolsó koncertkörútjára 1963 októberében indult el, amit „öngyilkos turnénak” is szoktak nevezni. Sorozatos rosszullétei miatt kórházba került. Áttétes rákot diagnosztizáltak nála. 1963 októberében halt meg. Sirja a párizsi Père Lachaise temetőben van.

Hanny Szabó Anikó

Wöller István könyve a füredi malmokról

A Balatonfüred Városért Közalapítvány 51. kiadványaként jelent meg Wöller István Balatonfüredi Malmok című könyve, melyet a közelmúltban mutattak be a Kisfaludy Galériában.

Wöller István szinte mindent tud a megyebeli malmokról, hiszen több mint ötven éve kutatja történetüket. 1961-től a Veszprém Megyei Malomipari Vállalat üzemvezetője volt. A térség valamennyi malmát (606db!) bejárta, fényképeket készített a molnárokról, a gépekről, mérnöki pontosságú térképeket rajzolt. Számos írása, könyve jelent meg a témában, többek között az örvényesi, a tapolcai, a pápai és a pulai vízimalmokról. A füredi malmokról szóló dokumentumokat 1974 óta gyűjti.

Wöller István hiánypótló munkát írt a füredi malmokról

Kutató munkája során igen értékes, az 1600-as évekből való dokumentumokat is talált. Dr. Zákonyi Ferenc biztatására

kezdte el az összegyűjtött forrásanyagokat rendszerezni, magát a könyvet azonban csak 2006-ban kezdte el írni *Gubicza Ferenc* felkérésére.

A több mint kilencven képpel illusztrált könyvből részletesen megismerheti az olvasó a régi füredi gabonaörlő vízi-malmok, valamint az egyetlen motorüzemű malom történetét és ezzel együtt a molnárcsaládok életét is. Balatonfüred területén tizenöt malom működött: a Koloska-patakon Tolnai Pál vízimalma, a Füredi (Kéki)-Séden Darab József és Csizmadia József, Páder Lőrinc vízimalma, valamint a kéki alsó és a községi malom.

A Siske-patakon Újhelyi Gábor, Bíró Sándor, Németh Ferenc, Páder Lőrinc, Somogyi Zsigmond és a Kubicek-féle malom, míg a Szőlősi-Séden a Bocsaári felső és alsó, valamint a Vörös János-féle, későbbi Pneumatikus Múmalom.

A technika gyors fejlődésével sajnos a füredi malmok is elhallgattak, mára egyik sem maradt meg eredeti formájában. A rendszerváltás előtt még 140 malom volt Magyarországon, köztük a füredi pneumatikus malom az Arácsi, Öreghegyi utca sarkán. Mára 70-re csökkent a gabonaörlők száma. Wöller István malomtörténeti kutató többévtizedes munkája elismeréseként a közelmúltban, 80. születésnapján vehette át Veszprém megye és Veszprém város kitüntetését.

Bambek

A Petőfi színház Balatonfüreden

Ilyen az élet, mondom magamban, amikor meghallottam, hogy új igazgató van a veszprémi Petőfi színház élén. Bujtor István elment az égi teátrumba, *Oberfrank Pál* pedig megérkezett Veszprémbe. Sőt egészen pontosan, Balatonfüredre is. Hiszen ismerjük az új igazgatót személyesen, az eltelt pár esztendőben már féljegy-meddig füredi lett, annyiszor szerepelt kisebb nagyobb fellépéseken. Ki ne emlékezne a magyar kultúra napján mondott felkavarára, sőt megrendítő versmondására, Dsida Jenő Psalmus

Hungaricusára. Az amúgy is a legnagyobb magyar versek közé sorolható s rendkívüli színészi erő igénylő vers elmondása olyan érzelmi hatást váltott ki, hogy a közönség szinte megdöbbenve ült a nézőtérén. Ezer esztendő sorstragédiái és a nemzet pusztulás víziója, a megmaradás erkölcsi kötelessége – mindez együtt és itt rendkívüli élményt nyújtott és persze rendkívüli művészi teljesítményt adott. Oberfrank Pál tehát az új igazgató. Hamarosan összeáll a jövő évi évad, ami már teljesen

az ő felelőssége lesz. Meg a színházvezetés is, ami egyáltalán nem könnyű dolog s akkor még finoman fogalmaztam. Nemcsak azért mert a színház önmagában is érzékeny műhely, de ebben a meggárgyult világban, ilyen anyagi lehetőségek között színházat vezetni duplán súlyos feladat. De hát Oberfrank Pál még csak 45 éves. Most van ereje teljében. Csak hadd csinálja a színházat. És persze hozza ide Füredre is, hiszen már évek óta nélkülözzük a Petőfi színház előadásait, vagy ami éppen helyileg elfér, kamara

bemutatóit. Igen, mert lassan eljön az ideje, hogy a város rész álmai között, — amelyek persze sorra megvalósulnak — kirajzolódjon egy modern színházépület képe is. Nem egy állandó társulaté, azt azért nem tudnánk eltartani, de egy befogadó színházé mindenképpen. Amely épületben a hangversenyeknek éppúgy helye lenne, mint tudományos konferenciáknak. S persze a színházi előadásoknak elsősorban, hiszen Thália papjai 1831 óta igen otthonosan mozognak e városban. (p.m.)

bemutatóit. Igen, mert lassan eljön az ideje, hogy a város rész álmai között, — amelyek persze sorra megvalósulnak — kirajzolódjon egy modern színházépület képe is. Nem egy állandó társulaté, azt azért nem tudnánk eltartani, de egy befogadó színházé mindenképpen. Amely épületben a hangversenyeknek éppúgy helye lenne, mint tudományos konferenciáknak. S persze a színházi előadásoknak elsősorban, hiszen Thália papjai 1831 óta igen otthonosan mozognak e városban. (p.m.)

nyos összefüggéseit szépirodalmi feldolgozásban olvashatod Dallos György: Balaton-brigád c. művében.”

A könyv megvan nekem, de még nem olvastam. Belenéztem gyorsan, ott szerepel benne a kiváló füredi helytörténész, *Elek Miklós* neve is, aki ismereteivel segítette a Berlinben élő írót, *Dallos Györgyöt*, hogy ez a regény minél hitelesebbnek látszódjon.

A barátom további konkrét tanácsokkal is ellátott, hogyan lehetne ezt a kiállítást létrehozni, miként juthatnánk el a berlini hivatalos intézményekhez, szervezetekhez, ahonnan tárgyakat, másolatokat kaphatnánk. Egy ilyen füredi kiállítás egyedülálló lenne a múlt fel-tárában.

Igaz, most erre már nem kerülhet sor, mert a hamarosan megnyíló múzeumban minden terem foglalt, de a terv olyan izgalmas, hogy erről érdemes gondolkodni. Ráadásul össze Füreden egy hasonló nagy kiállítás nyílik, Német egyet a Balatonnál címmel, amelyet a Berlini Magyar Intézet nagyszabású programja és könyve alapján rendeznek, s amelyben bizonyára helyet kapnak az ilyen jellegű dokumentumok és fotók is.

(hály)

Képviselő staféta: Steierlein Attila

A Balatonfüredi Napló sorozatában önkormányzati képviselőket kérdezzük munkájukról, életükről, akik azután tovább kérdezve választják ki a következő interjú alanyát. Előző számunkban (2010. 2. szám 7. oldal) dr. Tihanyi László kérdezte Steierlein Attilától, hogyan látja a füredi kis- és középvállalkozások helyzetét?

– Az úgymond Fiatal Vállalkozók Egyesülete tíz éve alakult Balatonfüreden, jelenleg 18 tagja van. A nevükben is mondhatom, hogy igen nehéz

tető is rövidtávú szerződéssel rendelkezik, kellő hatékonysággal így nem tudja felvenni a versenyt az idegenforgalmi konkurenciákkal szemben ebben a kiélezett versenyhelyzetben. A gazdasági válság duplán is érint minket, nemcsak a vendégek száma miatt, hanem feltételezhetően ezért csúszik a tervezett beruházás is. Úgy tűnik, nem jönnek az ír, angol befektetők, akikkel ezt a beruházást meg szeretnék volna valósítani. Mindig egyéves szerződésünk van, nagy a bizonytalanság, hogy mikor, mi fog történni. Három-négyezer ven-

lyenek a városban a bérleti díjak, amelyek folyamatosan emelkednek. Nehéz itt így talpon maradni, a helyi vállalkozók csak a megszokott minimális áréréshez ragaszkodnak. Úgy gondolom, senki nem vitatja, hogy a helyi vállalkozó helyben költi el a multi meg kívísi az országból a megtermelt eredményt. Az elmúlt nyolc év kivette az erőnket, sokan elfáradtak az örökös harcban. Hitelből hitelbe keveredve tudták csak fenntartani magukat, erre ezt a lehetőséget is elvette a kormány. A bankoknak a kialakult helyzet miatt kockázatos a vállalkozások finanszírozása, ezért inkább az állam által garantált befektetéseket keresik. Mindez megelőzhető lett volna, ha a kormány idejében megfelelő intézkedéseket hoz. Hova juthatunk így?

– **Mi kell ahhoz, hogy talpon maradjon egy kis- vagy középvállalkozás?**

– A több lábon állás. Akinek csak egy érdekeltsége van, és az is két hónapot a szezonban üzemel, annak nagyon nehéz. Szívfájdalmam, hogy olyanok is rossz helyzetben vannak, és lehet, hogy elmennek Füredről, akiknek neve van a vendéglátásban, és sokat tettek azért, hogy a városnak jó megítélése legyen.

– **Hogyan érezte magát a képviselő-testületben?**

– Nagyon jól. Sokat tanultam ez alatt a közel nyolc év alatt. Volt, amikor a vállalkozásaim miatt nem volt egyszerű összeegyeztetni, hogy részt vegyek a testületi üléseken, de amiben tudtam mindig segítettem.

– **Hogyan várja ezt a nyarat?**

– Balatonfüred mindenképpen élen járó itt a Balatonnál. Füred kimagasló a fejlesztéseket tekintve. Azt gondolom, a város működni fog, de kell idő, hogy ezek a fejlesztések beérjenek. Szerencsések vagyunk tehát itt Balatonfüreden, ugyanakkor, azzal, hogy megadóztaták a különbözött juttatásokat, az üdülési csekket, a cafetériát, a magyar családok nehezebben jutnak majd el a Balatonhoz, ez pedig érzékenyen érinti a vendéglátásból élőket. Emellett a külföldi, de legjobban a német vendég hiányzik. Azt gondolom, volna mit tenni, és vissza lehetne csábítani a németeket, hiszen nekik a Balaton többet jelentett korábban egy üdülési célpontnál. Jó marketinggel vissza kellene őket csalogatni, nosztalgizni a tóhoz. Tartok ettől a szezontól, mert úgy érzem, most csak megszorítás van, de nem látjuk az alagút végét, miközben fogynak a tartalékaink. Viszont vállalkozók voltunk és azok is leszünk, nem fogjuk tudni abahagyni, dolgozni fogunk tovább, hogy bebizonyítsuk, igenis van értelme küzdeni és erős vállalkozásokat építeni.

Csorba Kata

Képviselő staféta sorozatunk, amelyben a város összes képviselője szót kapott, ezzel végéhez ért. Legközelebb már a helyhatósági választás után a város frissen megválasztott képviselőit mutatjuk be. – A szerk.

A Steierlein család

vállalkozónak lenni, természetesen az egész országban, nem csak Füreden. 23 éve vagyok vállalkozó, de úgy érzem, a legkeményebb nyolc év van mögöttünk.

– **Az egyesület azért alakult, hogy összefogva jobban bele tudjanak szólni a helyi üzleti életbe, a helyi érdekeltségekbe, grúndolásokba. Mennyire sikerült ez?**

– A civil szervezet lényege, hogy általa jobban belelássunk a helyi döntésekbe, és ha kell megpróbáljuk befolyásolni azt, ilyen szempontból úgy gondolom sikeresek voltunk. Több olyan fejlesztésbe kerültek be a tagok, ami a város életében meghatározó.

– **Émlékszünk a nemzetek konyhája nevű próbálkozásra, ami a mai Helka diszkó helyén lett volna.**

– Az nem jött létre, mert amit ott szerettünk volna megvalósítani, amire pályáztunk,

dég szokott lenni a kempingben. Ezt a vendégszámot nem tudják pótolni az újonnan épült kitűnő négycsillagos szállodák az összesen ötszáz-ezer fős kapacitással. A kemping vendég két hétre jön, míg a belföldi szálloda vendég általában csak a hétvégékre. Jelenleg kiszolgáltatottak vagyunk. A többi vállalkozóval együtt várjuk, mikor kezdődik el a beruházás.

– **Sokáig ellenzője volt a Ties melletti bevásárlóközpontnak.**

– Amikor jóval nagyobb településeken, Fehérváron, Veszprémbe, a plázákban üres helyek vannak, akkor kérdzem, Balatonfüreden milyen igény van erre? Érzésem szerint Füreden ez a cég az idegenforgalomra kíván majd építeni. Azon sem csodálkoznék, ha rövidesen csak nyáron lennének nyitva. Minden elismerésem az épületért egyébként, de azt látom, hogy üzle-

Névjegy

Steierlein Attila két ciklus óta tagja a balatonfüredi képviselő-testületnek. Mindkétszer a Fiatal Vállalkozók Egyesülete listáján került a képviselők közé. Első alkalommal az idegenforgalmi bizottság elnöke volt, most annak tagja. 19 éves kora óta vállalkozó. Autómosó bérlejeként kezdte, ma több cége is van, melyek majdnem mindegyike a vendéglátáshoz köthető. Feleségével együtt büszkék lányukra, Dzsenifferre, aki 13 évesen atlétikában országos szinten versenyez és tehetségesen énekel.

azt nem lehetett oda beépíteni. Hatan-heten fogtunk össze, végül már nem tudtuk összeegyeztetni az elképzeléseket. Később az egyik tagunk vásárolta fel a többiek tulajdon részét, és azóta is viszi a vállalkozását.

– **Hogyan érinti, hogy nem történik egyelőre semmilyen beruházás a kempingben, ahol érte van?**

– Évről évre csökken a vendégek száma a füredi kempingben, mivel a jelenlegi üzemel-

Anna-bál uniós támogatással

A 183., 184. és a 185. évi Anna-bál és kísézőrendezvényeinek pályázata

Balatonfüred Város Önkormányzata 2008-ban pályázatot nyújtott be a Közép- Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.-hez az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Dunántúli Operatív Program keretében meghirdetett KDOP-2007-2.1.1/D kódszámú, A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése című pályázati kiírásra A 183., 184. és a 185. évi Anna-bál és kísézőrendezvényeinek megvalósítása Balatonfüreden címmel. A pályázat azonosító száma: KDOP-2.1.1/D-2f-2009-0015.

A pályázati eljárás kétfordulós. Az I. forduló, előzetes támogatói döntés 2009. május 26-án született meg. A II. forduló pályázati dokumentációt 2009. szeptember 30-án nyújtotta be az önkormányzat. A végleges támogatói döntésről 2009. december 22-én értesült önkormányzatunk. A támogatási szerződést 2010. február 19-én írták alá. A projekt célja a komplexitás jegyében az Anna-bál és kísézőrendezvényeinek megvalósítása 2008-ban, 2009-ben és 2010-ben, melynek összköltsége 50 228 492 Ft (ezek a pályázatban elszámolható költségek, a rendezvények teljes költségvetése ennél magasabb). Pályázatunkat a VÁTI Nonprofit Kft. 21 095 967 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásra érdeemesnek találta. Balatonfüred Város Önkormányzata a projekthez szükséges önerő, 29 132 525 Ft

biztosítását vállalta. A rendezvények így tehát az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulhatnak meg. A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése című pályázati kiírás célja a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben megvalósuló, nemzetközi, országos jelentőségű, a Balaton régió imázsát meghatározó, turisztikai vonzerővel bíró, évente-kétévente ismétlődően megrendezésre kerülő turisztikai rendezvények megvalósításának támogatása.

Balatonfüred arculatának legismertebb eleme az 1825-re visszanyúló Anna-bál. A rendezvény országos jelentőségű, minden évben az Anna naphoz legközelebbi szombaton tartják. Az első Anna-bált 1825. július 26-án rendezték meg Balatonfüreden a Horváth-házban, Szentgyörgyi Horváth Fülöp János leányának, Anna-Krisztinának a tiszteletére. Az ország legelőkelőbb báljai közé tartozott, ahol a haza legjelesebb művészei, politikusai nyaranként találkoztak. A bálon sokszor és szívesen látott vendég volt Jókai Mór, Blaha Lujza és Vörösmarty Mihály.

Napjainkban az Anna-bál a kísézőrendezvényeivel együtt közel hé-

tezer fő látogatót vonz a térségbe, a program hagyományosan ugyanazokat az elemeket tartalmazza. Költségvetése a 2008. és 2009. évben is meghaladta a 20 millió Ft-ot, amely a pályázat jogosultsági feltétele. Bevétel a jegyárakból és a szponzori támogatásból származik.

Az önkormányzat középtávú marketing koncepciójának fő stratégiai eleme a kulturális turizmus, ennek vezető eleme a füredi Anna-bál.

A bálhoz tartozó kísézőrendezvények a következők:

– koszorúzás a Szentgyörgyi-Horváth Anna Krisztina tiszteletére felavatott Balatoni Nagyszonytáblánál;

– hagyományos zenés Balatoni Szívhalászat;

– utcabál;

– Anna-bál szépe és udvarhölgyei bemutatkozása a Kisfaludy színpadon, majd lovashuszar kísérettel sétakocsikázás a városban. A 2008. és a 2009. évi Anna-bál és kísézőrendezvényei már megvalósultak, 2010-ben már a 185. rendezvény megvalósítását szervezi az önkormányzat. A projekt zárását, a záró beszámoló benyújtását 2010. október 30-ra tervezzük.

**dr. Bóka István
polgármester**

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Balatonfüred honlapja, a www.balatonfured.hu a város támogatásával **KATTINTS BALATONFÜREDRE!** címmel fotópályázatot hirdet. A pályázat nyílt, arra 2010. április 1. – július 31. között lehet beküldeni a fényképeket, kizárólag digitális formában a furedhonlap@gmail.com e-mail címre. A beküldött fényképeknek szíles nyilvánosságot biztosítunk Balatonfüred honlapján. Külön a pályázati munkáknak létrehozott galériában folyamatosan közöljük a képeket, (itt: <http://www.balatonfured.hu/?page=kepgaleria&grpid=3038&lang=hu>) sőt azok, a szerzőjük nevével együtt a pályázat lezárása után is elérhetők lesznek a honlapon

A pályázat célja, hogy az elmúlt években építészeti és hangulatában is jelentősen átalakult várost a fotográfia eszközeivel bemutassa. Tárgyi megkötés nincs, épületek, rendezvények, apró részletek, elcseszt pillanatok – bármi lehet a fotókon. Balatonfüred az ország egyik leg több ször fényképezett városa, így aztán számos, ezerszer visszaköszönő emblemikus képkocka társul hozzá. Ennek ellenére vagy éppen ezért a pályázatra a szokványostól eltérő, egyedi látásmódú, hangulatos, a város új arcait megmutató fényképeket várunk.

ELBÍRÁLÁS: A pályamunkákat a kiíró által felkért zsűri bírálja el. **A zsűri tagjai:** Gáspár Gábor a Veszprém megyei napilap fotóriportere (a zsűri elnöke); Gayer Zoltán a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola tanára, filmrendező; Csorba Kata a www.balatonfured.hu felelős szerkesztője. A zsűri egy I., egy II., és egy III. díjat adhat ki. A zsűri különdíjjal is részesíthet alkotást. A zsűri döntése mellett, interneten keresztül szavazással, lehetőséget adunk a közönségszíj fénykép kiválasztására is.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK: A pályázaton minden induló legfeljebb **három** saját készítésű, idén vagy maximum három évvel ezelőtt készült digitális vagy digitalizált fotóval indulhat. A pályázók a csatolt fénykép vagy fényképek mellett kérjük, tüntessék fel a készítés idejét, a képek esetleges címét, valamint adják meg nevüket, lakóhelyüket, illetve e-mail címüket. **Az e-mail tárgyában mindenképpen tüntessék fel: FOTOPÁLYÁZAT.** Minden díjazott fénykép esetében kérjük majd a beadott kép nagyfelbontású, eredeti változatát. (A nyertes pályázók az általuk megadott elektronikus levélcímen augusztus első hetében értesítjük.) A beküldött képeket az alapvető képjavításokon kívül (gradációs görbék, színegyensúly, fényerő/kontraszt, színezet/telítettség, szépia stb.) nem lehet manipulálni. A kép egyes részeinek, illetve részleteinek módosítása nem megengedett.

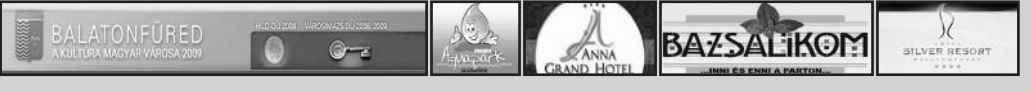
Formai és technikai követelmények: Fájltípus: **JPEG**, a legjobb képmínőséggel elmentve. Méret: Pályázni kizárólag olyan digitális fényképpel lehet, melynek hosszabbik oldala fekvő kép esetén minimum 1400 pixel, álló kép esetén pedig minimum 1000 pixel. Maximális méret: fekvő képnél a hosszabbik oldal 2560 pixel, álló képnél 1900 pixel. Maximum 3 MB.

SZERZŐI JOGOK: A pályázaton résztvevők a pályázati anyag beküldésével automatikusan elfogadják a kiírás feltételeit, és egyben hozzájárulnak, hogy elküldött képeiket a www.balatonfured.hu térítésmentesen használhatja, az oldalain a szerző nevének feltüntetésével megjelenítse, valamint archívumában megőrizze. A pályázó a kép beküldésével kijelenti, hogy a képet Ő készítette, és rendelkezik a közlés jogával. A pályázó tudomásul veszi, hogy a beadott képek elkészítésével és azok nyilvános bemutatásával okozott esetleges személyiségi és szerzői jogsértésekért minden felelősség a beadó fotográfus, a szerzőt terheli, beleértve a jogsértéssel bekövetkező anyagi felelősséget is. Fenntartjuk a jogot, hogy a pályázati feltételeknek nem megfelelő minőségű, tartalmú képek közlésétől eltekintünk.

DÍJAK:

– Két fő részére két éjszaka egy kétágyas szobában, reggelivel a balatonfüredi négycsillagos Hotel Silver Resortban.
– Két fő részére két éjszaka egy kétágyas szobában, reggelivel a négycsillagos Anna Grand Hotelben.
– Belépő a jövő évi Anna-bálra. (A jegy átruházható.)
– Négy főre szóló belépő a füredi Aquaparkba.
– Két fő részére egy olasz vacsora a közvetlen a tóparton fekvő Bazsalikom Étteremben.
– Ajándécsomag a Balatoni Borok Háza kínálatából.

Határidő: A pályaműveket folyamatosan fogadjuk. A pályázatok benyújtásának végső határideje: 2010. július 31. Ünnepélyes eredményhirdetés és díjátadás augusztus első hetében Balatonfüreden.

Új fordító nemzedék Füreden

A Balassi Intézetben minden évben tíz különböző nemzetiségű, egyetemet végzett hallgató vesz részt a majdnem egyéves műfordítói kurzuson. Anyanyelvi konzulens segítségével szemelvényeket fordítanak a 20. századi magyar irodalom egyes alkotásaiból, miközben magyar irodalmi és nyelvi képésben is részesülnek.

A tavalyi évfolyam két hallgatója javaslatára egyhetes utószemináriumot tartottak a balatonfüredi Magyar Fordítóházban március elején Dánél Mónika és Rácz Péter vezetésével.

– Már a mű címét is magyarra fordíthatnánk, hiszen Hamvai Kornél regénye, *A prikolics utolsó élete*, amelyből tíz oldalt kell most lefordítani, feladta a leckét a magyarul kitűnően beszélő, de mégsem magyar anyanyelvű fordítóknak. A prikolics szó a Bánát vidékén ismert, hol ember, hol farkas alakjában megjelenő rémalak, vérfarkast, pásztorfarkast jelent, amiről kevesen hallottak. E köré a rémalak köré szőtte több évszázadon át játszódó szövevényes meséjét a szerző, Hamvai Kornél, aki maga is segítette a fordítást Füreden találkozva a fiatal fordítókkal – avat be a munkába Rácz Péter.

– Nem volt szigorú velünk az író, nagy szabadságot hagyott a szöveg átültetésében – folytatja a beszélgetést Tähti Pullinen, aki finn egyetemi tanulmányai után a debreceni egyetemen, majd a Balassi Intézetben tanulta a magyar nyelvet és a hungarológiát. – A regény, amit most fordítunk nagyon nehéz, többféle stílust, többféle korszak nyelvét vonultatja fel. Sokat segít, hogy együtt vagyunk itt, és meg tudjuk be-

szélni a vitatott részeket egymással. Nekem nem ez az első művem, most jelenik meg Bartis Attila egy novellája Finnorszá-

A programon a finn fordító mellett a szerb Sandra Mihajlovic, a holland Cora-Lisa Süttő, az orosz Elizaveta Szocsivko, a német Fekete Kati, az észti Siiri Kolka és a lengyel Katarzyna Belczyk és Karolina Rudowicz szívesen beszélt meg egymással azokat a fordítási, stilisztikai, megértési problémákat, amelyekkel meg kellett küzdeniük – hiszen a szöveg rendkívül komplex, sok utalást tartalmaz. Ezek átültetése igazi fordítói kihívás. A fiatal fordítók munkájukról beszámoltak a veszprémi egyetemi hallgatóknak, tanároknak is az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottsága épületében rendezett bemutatkozózn.

ban, amit én fordítottam – folytatja büszkén Tähti Pullinen. – Annak ellenére, hogy rokon szerkezetű a két nyelv, mivel a finnben három múlt idő van, nem könnyű megtalálni a legmegfelelőbb formát – teszi hozzá a ne-

hogyan milyen szót, nyelvi megoldást választanak a legmegfelelőbbnek az anyanyelvükben. Persze mindenkinek van saját nyelvi lektora, aki segíti, ellenőrzi ezt. Ehhez a munkához nem elég ott-hon lenni két vagy több nyelvben,

Hét országból érkeztek fiatal műfordítók. A kép jobb szélén a finn Tähti Pullinen

hézségeket firtató kérdésre a magyarul zavarba ejtően jól beszélő huszoneves finn lány.

– Óriási felelősség fordítókat tanítani, mert meghatározó lesz a magyar irodalom külföldi fogadtatása szempontjából, hogy mennyire tehetséges és felkészült a következő fordító nemzedék – beszélgetünk tovább Rácz Péterrel. – Mivel ők természetesen a saját

nagyon kell szeretni hozzá az irodalmat, főként a magyar irodalmat. Ezt az erős kötődést szeretnénk kialakítani a Balassi Intézetben és itt a Füreden a szemináriumok során. 12 éve működik a Fordítóház, és az idősebb fordítók már el-elmaradoznak, látható, hogy mekkora szükség van a fiatalokra.

csorba

Hamvas Bélára emlékeztek

A Hamvas Asztaltársaság szervezésében Balatonfüreden tizedik éve emlékeznek meg Hamvas Béláról. Megkoszorúzták fájánál emléktábláját a Tagore sétányon, ahol idén oroszul *Babári Ernőné* olvasott fel a Fák című esszéiből. A Fordítóházban *Szarvas József* színművész idézett Hamvas írásából, és *Cserép László* a társaság nevében foglalta össze az elmúlt tíz év Hamvas idézéseinek történetét, felolvassa *Sava Babic*, Hamvas szerb fordítójának, a füredi Hamvas kultusz egyik kezdeményezőjének erre az alkalomra szánt írását. *Szöcs*

A Hamvas Asztaltársaság tagjai megkeresték az író, filozófus fáját, azt a hársfát a Koloskában, amelyről a Fák című esszéiben ír Hamvas Béla

Géza költő levélben üdvözölte a jubileumot, *Gergely Éva* és *Kalmár Tamás* a Fordítóház kertjében énekelt és zenélt. A nap végén *Dúl Antal*, a Hamvas életmű kiadója elemezte

Hamvas Béla és az orosz kultúra kapcsolatát. A Hamvas megemlékezés másnap *Hege-dűs Géza* zongoraművész Chopin hangversenyével folytatódott.

A fa

A füredi Hamvas megemlékezésén ebben az évben is egy idegen nyelvre, oroszra, fordították le az író Fák című esszéjét, amelyben a tátrafüredi melankolikus fenyő, a Porva környéki szűzies nyír, a korcsulai védelmező fügefá mellett egy fejezet, a Győző, arról a hársról szól, amelyet a Koloska-völgyben feltételezhetően megtaláltak és most felkerestek a Hamvas Asztaltársaság tagjai. „A koloskai hárs heroikus fa. [...] Gyökereivel az alsó kövekbe megkapaszkodott és elkezdte a sziklát nyomni fölfelé. Amelyik kő az útjában állt azt megrepesztette. [...] Történhetik még vele valami, aminél rettenetesebbet nem győzött le és nem élt át? Mi az, meghalni? Mi az, félni a haláltól? Már nem fél.” – írja Hamvas Béla.

Levél az olvasótól: Nyelvhasználatunk, ortográfiánk

Adhattam volna a felvidéki irodalomból ismert *Harangok* kivágott nyelvvel kifejezést is címnek. Eszembe jut a – szinte már ezeréves – írásos nyelvemlékünk, a Tihanyi alapítólevél, benne az első ösz-szefüggő magyar mondat. Hiszen javában változott már akkor is a magyar nyelv! Számítalan jövevényszó, idegen nyelvtani szerkezet került nyelvünkbe. Az ómagyar korban szűnik meg a tövéghangzó, kopik le a szóvégi magánhangzó; a hodu utu reá kifejezésben a névutó pusztá raggá zsugorodott, a hodu utuból hadút lett. És a változás évszázadokon keresztül tartott, és ma is általános jelenség. Azonban van mitől félni ma anyanyelvünket. Hogy a régi apátság felszigetén maradjunk, idézzünk Korzenszky Richárd írásából: „Ha egyre kevesebben tudják kimondani, hogy 'édesanyám', s ha nacionalistának bélyegzik azt, aki kimondja, hogy 'édes hazám', akkor 'édes anyanyelvünk' keserűvé válik. Amikor a politika hatalmi harccá válik a közjó szolgálata helyett, kivesznek a társadalomból az igaz ügy, az ember ügyének képviselői – a szószólók.” Mai Magyarországonk általános gazdasági, kulturális állapota, egyes médiumok agyimosásával egyszerű fogyasztóvá alacsonyított polgár gondolkodásmódja, a politikuskok állandó mellébeszélése, sőt folyamatos hazudozása, a felelősségre nem vont közbüntényes csalók, tolvajok riasztó gátlástalansága, a közpénzekkel, nemzeti vagyonnal kapcsolatos lelkiismeretlenség olyan erkölcsi züllésbe taszította a magyar társadalmat, hogy hagyományos értékrendünk megingott, értéktudatunk alaposan megváltozott. A munkamorál, becsületesség, őszinteség, segítőkészség megóvása, ezek fontossága társadalmunkban igen alacsony fokra jutott. Az ország válságos állapotán nem a világ pénzügyi, banki, majd a kialakult gazdasági válságát értjük, hanem az ennél jóval súlyosabb és a hétköznapokon mindenképpen sokkal zavaróbb mentálhigiénés, oktatási, tudományos, művészeti, közegészségügyi, közlekedési állapotokat. A nyelvi kultúráltság különböző szintjein is züllés tapasztalható. Divattá vált – néha csak sejtett értelmű – idegen szavak használata közérdekű szövegekben is. Csúnyán hangsúlyoznak, felviszik a szövegeket, a magyarra jellemző ereszkedő hanglejtéssel szemben felviszik a mondat végét. Tovább közelítve a mindennapok rossz életminőségének okaihoz és jelenségeihez, látjuk, hogy súlyos helyzet alakult ki az emberek egymás közötti viselkedésmódjában, beszéd- és magatartáskultúrájában, ostoba – és életveszélyes – közlekedési moráljában, a „kulturális fogyasztásról” való könnyed lemondásban, olvasásban, hagyományos népi kultúráink ismeretében, sőt elutasításában. Mi maradt? A rendszeres, napi több órás tévénézés. Ugyanakkor a televíziózás mára elképesztően mélyre süllyedt! Pénzelt tévétársaságok uszítását, kereskedelmi csatornák eszméletlen műsorait védtelenül nyeli az átlagnéző. A reklámoknak hívó hallgató, néző, olvasó könnyű eset, játszva nevelhető belőle engedelmes, saját jogaiban sem bízó, komolyan vehető dolgokban nem hívó agyhalott tömegember. Az ókori Róma krédója volt a panem et circenses. Noha ma a kenyérből egyre kevesebb jut, a cirkusz, a manipuláltan feledtető olcsó szórakoztatás ugyanakkor egyre több, világszerte egyforma műsorokkal. A rádió va-

laha – politikai befolyásoltsága ellenére is – a magyar kultúra és művelődés része volt. Ma az időt – és pénzt – megtakarító hadarás elsődrendű követelmény! A rádió és a televízió széles tömegek számára szolgál mintául, hiszen milliók hallgatják és tanulják ezt a silány beszédet és stílust. Az általánosan eluralkodott igénytelenségnek része a nyelvi igénytelenség. A címben olvasható csúnya szó a helyesírást jelenti. Régóta vita tárgya a nyelvészetben, hogy a nyelvtudomány deskriptív, azaz jelenségeket leíró s nem pedig preskriptív, tehát előíró kell, hogy legyen. Más szóval a nyelv művelő túlságosan egységesítő: a művelt köznyelvtől való eltérést devianciának tartja. Nem lehet azonban az egyetlen mérce a kommunikációs sikeresség, hiszen nyelvészeti, társadalmi-kulturális szempontból mégsem egyenértékű például az inekció ~ injekció vagy a nem vette le a főszert, hogy unfrankó az áru és ennek nem szlengben megfogalmazott megfelelője. Sajnos igenis van nyelvromlás, megfigyelhető a választékos nyelvhasználat visszaszorulása, a laza közlésmód terjedése, a nyelvi durvaság. Nyilvánvaló, hogy ezek általában társadalmi jelenségek nyelvi vetületei. A nyelvi közöny, a látványkultúra, s politikai kalandorok ténykedése is tükrötlenül megosztottá, meghasonlottá tette a népet, történelmi tudata szinte kiveszett. A modern élet nyelvhasználat, a mai közbeszéd egyre inkább mutatja azt a társadalmi közhangulatot, állapotot, amely közéletünk általános értékvesztését jelzi. Mai magyar nyelvünk lebutulóban van, egyre kevesebb szót használnak, mindig primitívebb a kifejezőmód. De akár hogy is alakul a beszéd- és magatartáskultúra, abban azért mindenki egyetérthet (még), hogy helyesírási szabályzatra szükség van, és az írott nyelv a nyelvi kultúráltság különböző szintjein is egységes, szabályozott legyen. Nélküle az iskola sem tudja anyanyelvünket kellő szinten és egységesen tanítani, a diákokat újra olvasásra nevelni. Makkogó, a nyelvet csupán alapszíntelen beszélő, magát kifejezni alig tudó, szövegértésre képtelen gyerekek áradjanak a hajdan híres magyar iskolákból? Még egyetemisták körében is megfigyelhető, hogy nincsenek tudatában stílusértékeknek, nyelvhasználati követelményeknek. A nyelv szolgálja gazdáját, de finoman árulkodhat is használójáról. Csak megismételhetjük a múlt havi számban már idézett Kazinczy sorokból: „A magyar nyelv tanítására különös gond fordítandó, hiszen ez tartja fenn a nemzet jellemét.” Igen nehéz a pedagógus feladata, hiszen a saját számos munkatársa hibásan ír, magabiztos mikrofonhangon – humortalan ökörködés során – kiabálja az éterbe rettenetes szófordulatait, a közszereplők rossz nyelvhasználatát szolgaián átvevők gyilkolják magyar nyelvünket. A nyelv nem úgy romlik, hogy pl. (Balázs Géza hasonlatával) halálra issza magát, nem úgy hal meg, hogy a Dunába ugrik, hanem úgy, hogy beszélői nem akarják tovább használni. Először csak a szaknyelvekben, később az irodalomban, az oktatásban, a közbeszédben. Nagyszüleink nyelvévé válik. Nem soroljuk fel ezúttal az általános hibákat, csak arra figyelmeztetünk, hogy ne legyünk ennyire igénytelenek! Különösen anyanyelvünket illetően nem. Éppen ezért a közszereplők felelőssége felmérhetetlenül nagy!

Dr. Rácz János

Az én balatonfüredi fotóim

Kezd az olvasóknak tetszeni a sorozat. A legutóbbi képünkhöz *Németh Ákosné*, Füred nagy tudósa fűzött megjegyzéseket, mondván, ki kell nyomozni, pontosan hol és miért és mikor készült a kép, mert szerinte az nem a Blaháné villája. Majd erre is sort kerítünk. Egy másik kedves olvasónk (*Honti József*) egy régi strand-napozós képet küldött az arácsi strandról, írván, mennyi emlék támad fel benne egy régi fotó láttán (később közöljük), s talán mások is így vannak ezzel.

Ezt a képet pedig ismét *Simon Károlytól* kaptuk. Micsoda gyűjteménye lehet a mi derék volt polgármesterünknek a régi füredi, arácsi emberekről, életükről! S mennyi érdekes kép lappanghat a fürediek albumaiban még?

Nos, ez a kép 1926-ban készült, tekintélyes férfiakat ábrázol. Ahogy látom, mindenki tiszta, rendezett öltözetben. Szerintem ez vasárnap délutáni felvétel. Valami összejövetel. Két megjegyzés a tulajdonostól: a férfiak az arácsi Patócs kocsmá épülete előtt állnak, amely ekkor otthona volt az arácsi kaszinónak. A képen a kaszinó tagjai: a szakiskola tanárai, gazdák, tanítók láthatók s egy iksszel megjelölve maga a postamester, aki nem más, mint Simon Károly édesapja. Nagybajuszú, jókedvű, kutakodó tekintetű barátságos emberek csoportja. Ilyenekből állt össze akkor Füred és Arács közönsége, s talán ilyen lehetett akkoriban a magyar nemzet is.

(y-y)

Füredi Múzsák: Brillante Éneklő Egyesület

Vajon lehet-e objektív módon, kívülrőlként riportot készíteni valakivel, akit az ember évtizedek óta ismer – bár hölgyről lévén szó, az idő múlására még az utalás is illetlenség –, s akivel több közös élményt is mondhat magáénak? Pár éve több alkalommal is együtt énekeltem a Brillante dalosaival Zsár Éva vezetése alatt, s most régi ismerősként csöngetek be a Lóczy utcai családi ház kapuján.

Először egy aprócska, barna kutyas üdvözlő, úgy tűnik, örül nekem, mert ugatás nélkül, nagy lelkedéssel ugrál föl a kapura, s szemmel láthatóan alig várja már – Éva erőteljes tiltása ellenére –, hogy ugyanezt a nadrágomra is megtehesse. A tágas nappaliban ülünk le beszélgetni. Éva remek riportalany, alig kell kérdezni, szuggesztív módon beszél az éneklés gyönyörűségéről és minden egyébről, ami ehhez kapcsolódik. Minden gesztusán érződik, hogy szereti, amit csinál, önmaga teljes átadásával élheti meg azt a szerencsés helyzetet, hogy a hivatása és a hobbjai egy és ugyanaz: a zene. Így aztán foglalkozhat ezzel aktív módon is, vagy „csak” a gondolataiban, akár 24 órán át naponta. Eredetileg szolfézs- és magánének tanár, később karnagy diplomát is szerzett, emellett hivatásos előadóművészként dolgozik. A füredi zeneiskolában évtizedek óta ismerteti meg a nebulókkal az éneklés gyönyörűségét. Közbekezdések: igen, igen, de hogy lesz ebből kórus? Elmondja, hogy annakidején 10-

15 tanítványával kezdte. Először még a zeneiskolai oktatás keretein belül állított össze egy kamarakórust, egy női kart, akik már a kezdetek kezdetén is – magánének-tanulókból, zongora- és gitárjátékkal ismerkedőkből álló társaság lévén – csodálatosan énekeltek. S ha valaki egyszer igazi mélységében és magasságában átéli a közös éneklés misztériumát, az egy életre megfertőződik ezzel. A zeneiskolából kikerülő tanulókból továbbra is megvolt az igény a kóruséneklésre, ezekhez aztán lassan csatlakoztak külső tagok is, így összeállt a négy szolamban éneklő, 2004 óta hivatalosan is bejegyzett társaság, a Brillante Éneklő Egyesület. Logikusnak tűnt a következő kérdés: valójában mit is jelent a brillante szó? Nekem a briliáns szóval cseng össze. Éva helyeslően bólogat, majd valahonnan előkerít egy üveg pezsgőt és ásványvizet, mindkettőre Brillante van felírva. – A kórustagok fedezték föl valahol – mondja. A pezsgő magyar gyártmány, de az ásványvíz olasz. Magát a szót az olaszok, a franciák és a németek is használják hasonló hangzással, kapom a fölvilágosítást, ragyogást, fényességet, csillogást jelet. – Ezek szerint ebben az elnevezésben benne van mindaz, amit a kórossal szeretnél elérni? – kérdezem. Éva szerint ez a kifejezés valóban valamiféle minőséget tükröz, de azért ennél többről van szó. A kórus viszonylag kicsi, 15-20 fő között változik a létszám, a fluktuáció oka sokféle: férjhez menés, to-

vábbtanulás, szülés – de azért még senki nem hagyta ott a csapatot, mert megunta volna a közös énekelést. Ilyen létszám mellett sokkal jobban tudnak az

leges esetnek –, akkor minden megváltozhat, a hangzás addigi harmóniája csorbát szenved. Sokat beszélgetünk arról, valójában mit is jelent egy kórust ve-

teti az átiratot. És elkezdődik az a belső folyamat, amit sokféleképp nevezhetünk; a papíron lévő zene ügymond „testet ölt” a karnagy fejében, s egy idő után

szembe megy a konvenciókkal. A város kórusai szinte kivétel nélkül a klasszikus hagyományokat követik, ő új utat tör magának, s azt mondja, érez magában elég energiát ehhez. A helyzetet ismerve szüksége is van rá. Természetesen klasszikus műveket is énekelnek, de ő igyekszik olyan új irányzatokat is keresni, amivel még közelebb viheti a zenét a hallgatósághoz. Komoly kapcsolatokat épített ki ismert zeneszerzőkkel, akik az ő megrendelésére klasszikus művek átiratait készítik el a kórus számára, mindenkihez közelebb hozva ezzel a néha éteri magasságokban szárnyaló, emiatt sokak számára érthetetlen és elérhetetlen komolyzenét. Jó példa erre az Erkel-díjas kortárs zeneszerző, Reményi Attila munkája, aki 18-19. századi magyar dalokat dolgozott át kifejezetten a kórus részére, de ilyen sikerdarabja a társaságnak a Liszt: Les Preludes-éből vagy Brahms: V. magyar táncból készült átirat is. Kérdésemre, hogy a zenében és a zenével zajló napjai közepette hogy jut ideje más egyébre, őszintén bevallja: mindez néha a szükséges napi tevékenységek rovására megy. Az is előfordult már vele, hogy annyira elmerült egy zenével kapcsolatos feladat elemzésében és megismerésében, annyira lekötötte a gondolatait a megoldásra való koncentráció, hogy a napi bevásárlásról is megfeledkezett. Szerencsére – mondja – ez azért ritkán fordul elő.

A kórusával évente 25-30 fellépése van, ami nem kevés. A jövő? Erkel-év lévén (a zeneszerző kétszáz éve született) a Bem iskolával közösen Erkel-versenyt és Erkel-koncertet szerveznek. Az ötlet megvalósulását minden igaz zeneértő őszinte örömmel várja.

Gaál Antal

Hagyomány és megújulás

A minap 75 éves születésnapját ünnepelte a balatonfüredi Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskola.

Valószínű, csak a véletlenek összejártsága, hogy most, amikor parlamenti választásra készül az ország, ünnepli fennállásának háromnegyed százados jubileumát a Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző iskola. Hiszen megszületését is parlamenti választásnak köszönheti. Az 1935-ös választáskor, a balatonfüredi választókerület jelöltje volt Darányi Kálmán (1886–1939), akitől a választói kérték, támogatják, ha segíti az arácsi iskola megalapítását. A Balatonarácsi Magyar Királyi Szőlészeti és Borászati Szakiskola, többek között ennek is köszönheti 1935-ös létrejöttét.

Talán nem ünneprontás, de az iskola ünnepelhetné, akár 140 éves fennállását is, hisz a Balatonfüredi Szőlőműves Felső Népiskola, mint államilag segélyezett községi iskola, már 1870-től működött. Tanárai között tudhatjuk Wéber Edét, aki Svájból jött és hat évig irányította az iskolát. Az Igazgatótanács tagjai között volt Molnár Aladár, Jókai Mór és Écsy László. Ma már csak kérdés, miért nem vállalható, az alapításnak ezen időpontja. Talán azért, mert 1932-35 között, három évig szünetelt? Ki tudja?

Az iskola újkori története azonban egyértelmű, hogy 1935-el kezdődik. Az elmúlt 75 év alatt sok kiváló szakemberrel ismertette meg a szőlőkezelési és pincemesteri ismereteket. A szakma megnevezése gyakorlati változott, annak megfelelően milyen társadalmi igény jelentkezett a középfokon végzett szakemberek iránt. Az intézmény Magyar Királyi Szőlészeti és Borászati Szakiskola-ként működött 1945-ig. Majd királyi megnevezés nélkül 1949-ig. 1949-1950 között Mezőgazdasági Gimnázium volt, amit 1954-ig tanfolyamos

képzések követtek. 1954-1962 között két éves mezőgazdasági szakiskola volt.

A magyar mezőgazdaság szocialista átszervezésével együtt átszervezték a mezőgazdasági szakképzést is. Ennek tett eleget az intézmény 1969-ig. Majd új alapokra került a

Az iskola 1870 óta működik. 1932-től három évig szünetelt, és 1935-ben Darányi Kálmán segítségével indult újra a szőlész-borász képzés

mezőgazdasági szakmunkás tanulóképzés. A tanulók egyértelműen iskolai tanulókká váltak, és felvételükről az iskola dönthetett. A szakképzés fele-fele arányban elméletből és gyakorlatból állt. 1972-től indult a szakközépiskolai képzés, amely szakmai ismeretek mellett érettségi bizonyítványt is adott. Ezzel Balatonfüreden két középiskola jött létre a Lóczy gimnáziummal együtt, melyek, érettségi vizsga után főiskolai, egyetemi továbbtanulásra való jelentkezés lehetőségét biztosították. Az iskola történetének nevezetes dátuma volt 1982, amikor is felvette mai névadójának, Széchenyi Ferencnek a nevét. A szakképzés rangját emelte, hogy az intézmény az 1979-ben bevezetett technikusminősítő vizsga egyik Dunántúli központja lett.

Az 1989-es rendszerváltást a szakképzés is igyekezett követni. Stabilnak volt mondható a borász és dísznövénykertész képzés, valamint a virágkötő-berendező képzés, függetlenül attól, hogy ez utóbbi csak rövid ideig tartott. Nagy érdeklődést mutatkoztak viszont a kertészeti gépész szak iránt, amely az érettségi

bizonyítvány mellett szakmai végzettséget is biztosított. Megfelelő érdeklődés volt a kertészeti szakközépiskolai képzésre, és a ráépülő egyéves kertészeti technikus képzés iránt is.

1993-ban az új közoktatási törvény és szakképzési törvények jelentős változást hoztak a füredi iskola életében is. Valódi szakmai képzés szakiskola esetén csak a 10. osztály után, vagy csak az érettségi birtokában kezdődhetett. Az iskola mindig alkalmazkodott a jelentkező társadalmi igényekhez. Amikor szükség volt idegenforgalmi szakemberekre, három éven keresztül képezte az idegenforgalmi technikusokat. Hasonló napjainkban a rendészeti orientációs képzés, amelyre a 2010/2011-es tanévre több mint 200 diák jelentkezett. Az elmúlt 75 év során számtalan kiváló szakember hagyta el az iskola kapuját. Első helyen dr. Bakonyi Károly szőlőnevelő kell említeni, aki kérdelemre az iskola örökös diákja címet is. Rajta kívül még nagyon sok kiváló szőlész-borász szakember lenne említhető. A 75 év során több neves szaktanár és közismereti tárgyat tanító pedagógus oktatta a jövő nemzedékét.

Az intézménynek fennállása óta összesen kilenc igazgatója volt. Közülük mindenképp említeni kell dr. Kaiser Gézát, aki 37 éven át, az iskola történetének majd felében irányította a tanintézményt. Tevékenysége alatt épült ki az háttér, mely ma is az oktatást szolgálja. Az iskola jelen vezetőinek maradt az a feladat, hogy a meglévő épület-együttessel gazdálkodjanak és szükség szerint korszerűsítsék azt. Így alakítottak ki egy új borászati labort, felújították a konyhát és étkezőt, és létrejött egy korszerű számítógépekkel felszerelt könyvtár is.

Az iskola célja nem lehet más, mint a hagyomány tisztelése és a szünet nélküli megújulás, hogy a legújabb igényeknek is megfeleljen.

dr. Fülöp Lajos

zényelni, irányítani, közben tartani? Mert az énekesek körében már közhely az a megállapítás, hogy ha egy kórustag valamiért kidől a sorból, attól még nem marad el a produkció, de a karnagy nem hiányozhat; neki félholtan is ott kell állni a pódiumon, s a nézők pillantásainak kereszttüzében alkotnia kell. Mert egy mű előadása igazi művészi alkotás. Kezdődik azzal, hogy a karnagy valahol, valamikor rábukkan egy kottára, és fölcsillan a szeme: igen, ez az! Vagy valahol hall egy művet egy másik kórustól, és az előadás után rögtön elkéri a kottát. De az is előfordul, hogy a rádióban hallott dalt képzeli el vokális előadásban, s addig nem nyugszik, amíg egy zeneszerzővel el nem készít-

már hallja is, ahogy az ő csapata majd ezt megszólaltatja. Aztán jön a megalkuvást nem tűrő, sokszor keserves és sziszifusznak tűnő munka, a szolampróbák, majd a próbák végtelen sorozata, amikor szépen, lassan kezd megvalósulni mindaz, amit korábban megálmodott. S végül, ott a pódiumon, rivaldafényben bekövetkezik az extatikus pillanat: a kontaktus a hallgatósággal, a tapintható csoda, a fáradságos munka eredményének, a megalkotott műnek az átnyújtása. Azt mondja, ehhez hasonló érzést csak az ismerhet, aki mindezt már végigélte. Katartikus élmény. Éva nagyon eltökélt, amikor a kórus repertoárjáról érdeklődöm. Határozottan és tudatosan

Születésnap a Csík zenekarral

A Csík zenekarral ünnepelte tizedik születésnapját a Balatonfüredi Polgári Szalon Egyesület az Anna Grand Hotel disztermében március 12-én. Mivel Balatonfüred, a kultúra városa számtalan színvonalas

nyel nélkül – Kun Miklós történész, Hámosi József akadémikus, Csókay András agysebész, Makovecz Imre építész, Szakonyi Károly író és Pitti Katalin operaénekesnő, a kultúra, tudományos élet

a jelent, az ősi, autentikus népzene és a mai kedvelt dallamokat. A zsűfólásig megtelt színházteremben pillanatok alatt forró hangulatot teremtett a közkedvelt zenekar, amelynek vezetője, Csík János

Hári Lenke (a kép bal oldalán) és Molnár Judit (a kép jobb oldalán), a Polgári Szalon alapítói a Csík zenekarral

rendezvényt, programot kínál a helyi lakosoknak és az ide látogató turistáknak, a Polgári Szalon nem hiánypótló céllal jött létre, hanem azért, hogy tovább színesítse az amúgy is tarka palettát. A két alapító, Hári Lenke és Molnár Judit fontosnak tartja, hogy a polgári eseményeket és a polgári gondolkodást népszerűsítsék hiteles és neves előadók részvételével. Az elmúlt tíz év alatt az egyesület vendégei voltak – a teljesség igé-

és a művészetek jeles személyiségei. A Polgári Szalon 2004-től évente megrendezi a Balatoni Hal- és Borünnepet, valamint a többéves hagyományra visszatérő polgári bált. „A múltat tiszteld a jelenben s tartsd a jövőnek” – Vörösmarty Mihály gondolatát tartják hitvallásuknak az alapítók, akik őrzik a hagyományokat a jelennek, a jövőnek. Ezért látták vendégül a Csík zenekart, amely ötvözi a múltat és

március 14-én vette át a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét. Az est autentikus népzenevel indult, de elhangzott amerikai blues, s persze nem maradhattak el a népszerű Quimby és Lovasi András-dalok sem. Március 15-ére emlékezve több százan énekeltek el együtt a Kossuth-nótát és a Gábor Aron rézágyúját. A jó hangulatú estén a zenekar számtalan ráadással örvendeztette meg a közönséget.

Sz. Zs.

Iskolai körkép

avagy hova írassuk be a gyereket...

Minden gyermekes család életében hamar elérkezik a pillanat, amikor a felhőtlen, játékkal teli óvodai éveket felváltja az iskolai élet. Nagy dilemma a szülőknek, hogy hova is írassák gyermeküket, hisz az első iskola élmények nagyon meghatározóak egy kisgyermek életében. A március végi nyílt napok keretében minden szülő és leendő kisdíák betekintést nyerhetett az intézmények életébe, s napokon belül megkezdődnek a beiratkozások is. Balatonfüred három általános iskolájának igazgatóit arra kértük, mutassák be röviden az intézményben folyó munkát. Bizunk benne, rövid iskolai körképünkkel tudunk némi segítséget nyújtani a leendő első osztályosok szüleinek a közelgő iskolaválasztáshoz.

Nevelő-oktató munkánk során Szent-Györgyi Albert gondolatának megfelelően dolgozunk: „Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömet.” – hangsúlyozta *Köz Kádi Sarolta*, a Bem József Általános Iskola igazgatója. Bem iskola a város legrégebbi hagyományokkal rendelkező intézménye, ahol igényes környezetben tanulhatnak diákjaink. Az első osztályosok gördülékeny iskolakezdését nagy tapasztalattal rendelkező tanítók biztosítják. Fontosnak tartjuk a tanító-gyermek érzelmi kapcsolatát, melynek alapja a tisztelte, a szeretet, a bizalom és az elfogadás. Kiemelten foglalkozunk az alapkészségek fejlesztésével, ezért a Meixner-módszert alkalmazzuk, amivel minden kisgyermek játékosan tanul meg írni, olvasni. Iskolánk speciális területe az ének-zene és a matematika emelt szintű oktatása. A tanórákra való felkészülést a napközis foglalkozások segítik. Az 1-4. évfolyamon a mindennapos testedzés mellett tanítványainknak biztosítjuk az úszásoktatást, a néptáncot. A diákok érdeklődése alapján énekkart, kézműves foglalkozást, rajzszakkört, sportfoglalkozásokat, erdei iskolát szervezünk. A diákéletet a tanulók által is kedvelt programokkal színesítjük: egészségnap, adventi vásár, farsang, kirándulások, túrák, színházlátogatások, vetélkedők. A nevelőtestület szakmai felkészültsége, pedagógiai érzékenysége garancia arra, hogy iskolánkban a diákok nyugodt, biztonságos légkörben tanuljanak.

Fontos feladatunk, hogy az óvoda – iskola közötti átmenetet zökkenőmentessé tegyük, éppen ezért a kezdeti időszakban az iskolai napirendet az óvodaihoz hasonlóvá tesszük, hisz a megváltozott életforma nem követelheti meg egyszerre – hangsúlyozta *Díószeghy Leopoldina*, az Eötvös Loránd Általános Iskola igazgatója. Szükség van néhány hetes átmeneti időszakra, ahol a képességeiket játékos tevékenységgel fejlesztjük, fokozatosan haladva az iskolás feladatok felé. Sikeres iskolai stratégiánk jellemzője a feltétel nélküli elfogadás, a szeretet, a megértő odafigyelés. Figyelünk tanulóink egyedi sajátosságaira, szociális és kognitív kompetenciáinak eltérő fejlettségére. Nemcsak a tanulmányi eredményt, hanem az iskolában tartózkodás egészét jutalmazzuk. A szülők szerepe kétséget

kizáróan döntő fontosságú, hisz ők a gyermek első számú támaszai, segítői. Éppen ezért tartjuk nagyon fontos feladatnak a szülőkkel kialakítandó kölcsönös bizalmon alapuló egyenrangú partneri kapcsolatot. Az intézményben első osztálytól kezdve oktatunk idegen nyelvet heties szakköri tevékenységbe az iskolába lépéstől részt vehetnek a tanulók. Azon szerencsések közé tartozunk, akik elmondhatják magukról, hogy pedagógiai asszisztenseink is felsőfokú szakirányú képesítéssel rendelkeznek, ők kísérik a Nevelési Tanácsadó foglalkozásaira, illetve a zeneiskolába a tanulókat. Az első önálló lépéseit a nagyvilágban, a szülők nélkül az iskolában teszi meg a kisgyermek, ehhez a „nagy kalandhoz” igyekszünk minden segítséget megadni. *Csákiné Ernek Katalin és Kovácsné Gáspár Magdolna* tanító nénik várják a leendő első osztályosokat.

A Radnóti Miklós Általános Iskola nyugodt, csendes, zöldövezeti környezetben működik. Pedagógiai munkánk vezérfonal, hogy tanulóink számára biztosítani tudjuk a kellemes, oldott légkört, a boldog iskoláskort – fogalmazott *Steierlein István* igazgató. Egyaránt fontosnak tartjuk a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a fejlesztést, valamint a szülőkkel való szoros kapcsolattartást. Az első év még a hozzászoktatásról szól, a kis elsősöknek az óvodából kikerülve először az iskolai rendet, fegyelmet, szabályokat kell fokozatosan megismerniük. A leendő első osztályosok tanítói a nagy tapasztalattal rendelkező Pozsonyi Edit és Hargitai Zsoltné lesznek. A Radnóti iskola testnevelés és nyelvi tagozattal működik, a tagozatra történő kiválasztás és jelentkezés a testnevelésnél 3. osztályban történik, a nyelvi tagozatnál 5. osztályban. Kiemelten kezeljük a két felvételi tárgy tanítását, a matematikát és a magyart, ezeket többek között nagyobb óraszámban, képességek szerinti csoportbontásban oktatjuk. A tanulókat elsősorban a sikeres továbblépésre szeretnénk felkészíteni. Mind a felvételi mutatóink, mind a kompetenciamérés eredménylistája országos átlag felettiek, a tanulmányi, művészeti és sportverseny eredményeink egyedülállóak. Utóbbira azért is vagyunk büszkék, mert a versenyeredmények nemcsak egy-egy tanuló tehetségén múlnak, hanem ezáltal nagyobb csoportokat mozgatunk meg és készítünk fel. Intézményünkben kiváló lehetőségek nyílnak a szabadtéri mozgásra, a kosár- és kézilabdapályán kívül műfüves labdarúgó pálya is rendelkezésünkre áll. Az érdeklődő gyermekek különböző szakkörökön vesznek részt, a diákok körében különösen kedvelt a Táltos művészeti oktatás, valamint az élményekkel teli táborok.

Mindhárom általános iskola honlapján részletesen tájékozódhatnak a szülők és a leendő tanulók az intézmények életéről: www.radnotim-bf.sulinet.hu, www.eotvoslorand.hu, www.balatonfured.hu/iskolak/bem. Az első osztályba lépők beiratkozásának helye: Polgármesteri Hivatal Balatonfüred B épület 1. emelet kisterem. A beiratkozás ideje: április 13-án, 14-én 8-17 óráig (pótbéiratkozás: április 21-én 13.00-17.00 óráig).

Szücs Zsuzsanna

Emlékezés a Bem iskola névadójára

A balatonfüredi Kisfaludy Galéria adott otthont márciusban a Bem hamvainak hazaszállítására című fotókiállításnak. A szokványosnak nem tekinthető kiállítást Pék József nyitotta meg, aki a magyar-lengyel történelmi kapcsolatok felelevenítése után, a főrediek lengyel kapcsolatairól és Bem József sorsáról beszélt.

A falakat borító fotók, a híres csatajeleneteken kívül, Bem József hamvainak hazaszállítását, nyughelyét és a tábornok szülővárosát, Tarnówt is bemutatta a látogatóknak.

A híres lengyel-magyar barátság már a X. században kezdődött. Több magyar hercegnő is lengyel királlyal házasodott. Géza fejedelem leánya, Judit – aki István testvére volt – Vitéz Boleszláv felesége lett. A házasságukból született gyermeknek a Bezprym nevet adták. A később Magyarországra menekült herceg, István királytól, nagybátyjától a Balaton-felvidéken kapott birtokot. A legenda szerint az ő nevéből származik Veszprém városának neve – emelte ki Pék József.

Balatonfürednek, és az itt élőknek szintén régi kapcsolata van Lengyelországgal, a lengyelekkel, és főként Tarnów városával. Farkas Edit a későbbi Bem iskola igazgatónője, Horváth Ernő karnagy, Sarkady József testnevelő tanár kíséretében 1965-ben az iskola gyermekkórusa Tarnówa látogatott.

Ez a látogatás meghatározó volt az iskola és a város életében is. A későbbiek folyamán az iskolát Bem József Általános Iskolának nevezték el, és a Bem szobor alapkövére letelekkor Tarnówból hozott földet hintettek a kiásott gödörbe az iskola udvarán.

József Zachariasz Bem 1794. március 14-én született Tarnówban. Krakóban, majd Varsóban a tüzér és műszaki iskolában tanult. Az 1812-es napóleoni orosz hadjáratban tüzérként szolgált. Danzig – védelméért francia becsületrenddel tüntették ki. 1815-től a lengyel

A muzulmán Bem koporsóját egy mesterséges szilobon hat oszlopon álló szarkofágba helyezték el

főkörmányság hadseregében katoná, majd 1819-től, a varsói tüzér iskola tanára volt.

Bem József Bécsből érkezett Budapestre, és Kossuth Lajos a szétzilált erdélyi hadsereg főparancsnokává nevezte ki. Bem újjászerve-

zte a hadsereget, és 1849. március 11-én bevette Nagyszeben, és ez által Erdély legnagyobb részét szabaddá tette.

A híres nagyszebeni csata 50 éves évfordulója alkalmából, körképen örökítették meg a diadalt. A körképet Jan Styka, Vágó Pál és Spányi Béla festette. A festményt, amely 120 méter hosszú és 15 méter magas volt, 1898-ban Budapesten is kiállították. A körképet később feldarabolták és eladták. A Tarnóvi Múzeum szeretne volna megtalálni darabjait, így felhívást adott közzé, de eddig csak 33 rész-

letre bukkant rá, amelyekből 14 Tarnówban is látható. A festményről több olajnyomat is készült, így rekonstruálható a teljes kép. Érdeklőség, hogy a balatonfüredi ipartestület épületében is látható egy olajnyomat részlet. A szabadságharc leverése után Bem apó Török-

országba ment, ahol áttért a mohamedán hitre. 1850. december 10-én a mai Szíria területén lévő Aleppóban hunyt el a lengyel-magyar honvéd altábornagy.

Az első világháborút követően Tarnówban és Magyarországon

egyaránt a megalakult Bem-bizottságok eldöntötték, hogy exhumálják, és hazai földben helyezik el Bem hamvait. 1929 júniusában érkezett a lengyel sással díszített koporsó Magyarországra. A vonat minden településen zászlóerdő és óriási tömeg fogadta. A koporsót ágyútalpakon szállították a Nemzeti Múzeumhoz. Érdeklőség, hogy a koszorúzók között ott voltak a Habsburg család Magyarországon élő tagjai is. A koporsót az ünnepséget követően ismét a Kéleti pályaudvarra szállították, és elindult a vonat a tábornok szülővárosa felé. Június 30-án érkezett a szerelvény Tarnówa. A katolikus püspöki kar nem engedélyezte, hogy a muzulmán Bem hamvai a megszentelt lengyel földbe nyugodjanak. Így egy tó közepén, egy mesterséges szigeten, hat oszlopon álló díszes kőszarkofágba helyezték el a tábornok koporsóját. A szarkofágon „Bem apó, a magyar szabadságharc legnagyobb hadvezére 1848-49” felirat látható.

A balatonfüredi ünnepség a lengyel himnusszal kezdődött. A Bem József Általános Iskola énekkara, *Somosné Farkas Edina* karnagy vezetésével, *Bíró Bernadett* zongorakiséretében a Kukulékkát, és az Üzenet a kék bolygónak című dalt is előadta. Petőfi Sándor a Négy nap dörgött az ágyú című versét, *Kardos Boldizsár* szavalta el.

Hanny

Választás 2010

A Balatonfüredi Napló Választás 2010 címmel számol be a városban kampányolókról választási híreiben.

Az újság a pártoknak egyenlő feltételekkel biztosítja a megjelenést.

Kampány közben, választás előtt

Dr. Kiszely Pál alpolgármester, a **füredi MDF** egyik alapító tagja, a **helyi MDF szervezet elnöke, elkészített a Magyar Demokratok Fórumot.**

– Már csak volt elnöke vagyok a helyi szervezetnek, több mint egy hónapja lemondtam elnöki posztomról és tagságomról is. Ezt nem a közelmúltban döntöttem el, egy éve foglalkozom a kilépés gondolatával, csak az tartott vissza, hogy tagságunk egy jól összeszokott baráti társaság, ahol hasonlóan vélekednek mind a helyi ügyekről, mind pedig az országos, sőt világpolitikai eseményekről.

– Az okokról hallhatnánk bővebben?

– Hosszú időn át az MDF összezsugorodva bár, hűség maradt alapelveihez: a jó értelemben vett konzervativizmus, a nemzeti eszmék ápolásához határokon innen és túl, s a kereszténységben gyökerező erkölcsi tartáshoz, emellett a korrupciós botrányok is elkerülték, és megőrizte arculatát. Ez mára szerintem teljesen megváltozott. Az utóbbi években botrányos elnökségválasztás, Almási-ügy, sorozatos kizárások jellemezték az MDF országos vezetését, s az eredeti irányvo-

nal és szellemiség mára teljesen eltűnt, sőt ellentétévé alakult. Bokros Lajos frontemberré kikiáltása ugyan az alapvető elvek megtagadása volt, de rövid távon hasznosnak bizonyult, az SZDSZ-szel való összeborulás viszont a régi MDF teljes megszűnését jelentette számomra. Ezzel a vezetéssel, s ezzel az új tagsággal nem tudok azonosulni. Ezért léptem ki.

– Mi lesz a füredi MDF szervezettel? Hogyan tervezik az önkormányzati választásokon a képviselést?

– Tagtársaimnak javasoltam, hogy alakítsunk egy helyi Fóru-

mot, amely a helyi ügyekkel, a helyi politikával foglalkozik. Az önkormányzati választások pedig még messze vannak.

– Nem gondol más pártba való belépésre?

– Ahhoz eléggé megviselt a jobb sorsra érdemes MDF kálváriája, sokat tépelődtem miatta, hogy most azonnal felvételemet kérjem egy másik pártba. Mindenesetre azokkal tartok, azokat támogatom, akiknek fontos a magyarságuk, a magyar kultúra és a történelem s a realitások talaján erkölcsi, nemzeti és gazdasági megújulást akarnak.

Csorba

Béke, szabadság és egyetértés, ezt akarjuk ma is

„Március van, és határtalan az élet” – idézte Ady Endrét *Balog Zoltán*, a Fidesz országgyűlési képviselője Balatonfüreden március 15-én. Ma Magyarországon az ünnep legfontosabb értelme, hogy újat akarunk kezdeni, és ehhez az ünnepből akarunk erőt meríteni – folytatta a szónok.

– 1848 magyarjai radikálisan újat kezdtek a politikában, a törvényhozásban, a gazdaságban, a kultúrában, a nemzetiségekkel, a jobbággyokkal, az alkotmánnyal, a függetlenséggel. A magyar élet olyan átalakítását indították el, amelyre századokig nem volt példa. Ma nekünk is újat kezdeni a politikában, a törvényhozásban, a gazdaságban, a kultúrában, a szegénységgel, a ki-

sebbségekkel, a magyar élet annyi területével – vont párhuzamot az 1848-as törvénykezéssel Balog Zoltán Széchenyi István szobra mellett a városi ünnepség zárásaként március 15-én este.

– Eltöltve egy napot Balatonfüreden, az ember még arra is gondolhatna, elnézve a megújuló történelmi villákat a parton, hogy legyen úgy, mint régen volt, és úgy jó lesz. Vagy még inkább legyen úgy másutt is, minél több helyen a Kárpát medencében, mint Balatonfüreden, a kultúra és a művészet magyar városában. Önök és a város vezetése is tudja – szólította meg a füredieket a képviselő –, ahhoz, hogy megmaradjon az életünk olyannak, amilyennek mi

szeretnénk, ahhoz változtatni kell. Megőrizni és megújítani nem egymásnak ellentmondó dolgok, hanem az élet két oldala. A válság lényegét az a felmérés jelzi, amelyben az ország 80 százaléka szerint itt a törvényeket betartva nem lehet boldogulni. Mi azt szeretnénk, a következő felmérés szerint 80 százalék gondolja úgy, hogy csak tisztességesen lehet boldogulni Magyarországon. Visszaállítani a törvény tekintélyét, a közbizalmat, s mindenekelőtt a közjó és az egyéni boldogulás összhangját, ez a feladat vár ránk – foglalta össze Balog Zoltán a következő kormány feladatait.

– A márciusi ifjak is megfogalmazták a célt; legyen béke,

szabadság és egyetértés, így kezdődik a 12 pont, és ezt akarjuk ma is – vont ismét párhuzamot 1848 és a jelen között a szónok. – Az erőszak, a gyűlölet, a könnygáz a gyengék eszköze, a mi békességünk belülről táplálkozik. Ma Magyarországon annyi egyetértés van, amennyit mi kitűzünk magunk között, soha nem felejtve, hogy az igazság, a helyes út, nem a mi kizárólagos tulajdonunk, hanem egy út, amin el kell indulni. „Büro és bajonett” – idézte befejezésül Balog Zoltán, a Fidesz képviselője Kossuth Lajost – azaz hivatal és szurony, „nyomorú kapocs. Szívből hű, csak a szabad ember lehet”.

Bambek

Megállt az építkezés

Nyolcvanhárom millió forint lóg a levegőben

Még a szezon megkezdése előtt sajtótájékoztatót tartott a BFC vezetősége, ahol bemutatták az új játékosokat és vázolták jövőbeni elképzelésüket.

Csákvári Tamás elnök beszámolt az elmúlt hónapok történéseiről. Örömmel nyugtázta, hogy a műfüves-pályát és a

építkezések áprilisban folytatódnak. Amennyiben sikertelen lesz a beadványuk, a klubházat ebben az esetben is felépítik. Előreláthatólag szeptember végére befejeződnek a munkálatok. Az új létesítmények fenn tartási költsége a régihez képest, mintegy háromszorosára emelkedett, melyet igyekeznek megfelelően kigazdálkodni.

Lantai Balázs vezetőedző továbbra is reálisnak tartja a bajnokság megnyerését, mellyel az NB III-as tagságot válthatják ki. A felkészülés zökkenőmentesen zajlott, a feltételek adottak voltak. Új játékosként üdvözölte a támadó középpályás Vagyinszki Zoltánt, Csejtei János balhátvédet, Bognár Péter védekező középpályást és az irányító sze-

Új játékosok, képzett edzők, kítúnó pálya – minden adott, hogy a füredi focisták megnyerjék a bajnokságot

nagypályát belakták már a játékosok. Ugyanakkor a klubház építkezése megrekedt. – A pályázatunk az első körön túljutott, de a második körben támogatásra alkalmatlannak minősítették. Az illetékesek műszaki okok miatt találtak kifogásolnivalót. Ennek érdekében úgy döntöttünk, hogy a pályázatunkat átdolgozzuk, és újból benyújtjuk. A klubház áttervezése is megtörtént, reményeink szerint most már minden rendben lesz. Fontos, hogy megnyerjük a pályázatot, hiszen 83.5 millió forintos támogatást kapnánk. Továbbra sem mondtunk le a téli sátorral ellátott 40x20 méteres alapterületű műfüves futsal pályáról, illetve egy multifunkcionális labtenisz- és streetballpályáról. A klubház építkezése lapzártái nem kezdődött meg, mert előírás, hogy folyamatban lévő beruházáshoz nem lehet új pályázatot előterjeszteni. Csákvári Tamás reméli, hogy az

Éppen ezért próbálják hasznosítani is a pályákat. Télen az NB I-es Paks edzőtáborozott Füreden, illetve első alkalommal megrendezték a Füred Kupát. A torna egyrészt szolgálta a csapatok felkészülését, másrészt a nevezési díjból befolyt összeg plusz bevételi forrást jelentett. Nem mellékesen a tornát a fürediek nyerték, miután a döntőben a magasabb osztályban futballozó tomajiaikat kiűzték. Fülöp Zoltán szakosztályvezető ismertette a jelenlévőkkel a tavaszi programot. Örömmel nyugtázta, hogy július 9-11-én Balatonfüreden nemzetközi tornát rendeznek. A hazai csapaton kívül az Újpest, a Videoton és a holland NAC Breda vendégszerepel. Június végén pedig utánpótlástornát szerveznek, ahol U13-as és U15-ös csapatok mérik össze tudásukat. A sporteseményen négy dán csapat és a környék klubjai vesznek részt.

repkörében tetszelgő Fésüs Lajost. A vezetőedző továbbra is árgus szemekkel figyeli a tehetséges fiatalokat, és próbál minél több játékost beépíteni a felnőtt csapatba. Mindenképpen meg kell említeni, hogy Balatonfüreden négy volt NB I-es labdarúgó trenírozza a játékosokat, akik ráadásul megfelelő képesséssel is rendelkeznek. Ha ehhez még hozzávesszük a felcsúti Akadémiával való együttműködést, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy jó kezekben van a füredi utánpótlás. A játékosok nevében Erős Tamás csapatkapitány szólt fel, aki szerint a vezetőség mindent megtett az eredményes felkészüléshez, mostantól csak rajtuk múlik, hogy teljesítik-e a kitűzött célt. A sajtótájékoztató végén bemutatkoztak a sajtóképviselek az új játékosok, akik egyöntetűen megfogalmazták, hogy bajnokságot szeretnének nyerni.

Szendi

Füred rendezi a Magyar Kupát

Április 9-10-én Balatonfüred rendezi a férfi kézilabda Magyar Kupa négyes döntőjét. Első alkalommal a fürediek is részt vesznek.

Történelmi pillanatot hajtott végre a Sótónyi legénység, miután ádáz csata közepette legyőzte a Csurgót (30:26). Pedig minden olyan rosszul indult, hiszen a vendégek a találkozó elején már 7:0-ra vezettek, ám a füredi szív ismét megdobbant, és pazar játékkal győzedelmeskedtek Pásztorék. A közönség felállva, vastappsal honorálta a játékokat, bízva abban, hogy a harmadik helyet megszerzi az áprilisi tornán a hazai csapat.

Amennyiben így lesz, akkor a KEK-ben a magyar színeket Balatonfüred képviseli. De ne menjünk ennyire előre, lássuk,

hogy milyen is lesz a párosítás! Pick Szeged – Balatonfüred; PLER KC – MKB Veszprém.

Sz.P

A férfi kézilabda Magyar Kupa 2010. évi négyes döntőjét 2010. április 9-10-én Füreden rendezik. A döntő részletes programja a következő:

2010.04.09. péntek

17:45 PLER – MKB Veszprém
20:00 Pick Szeged – Balatonfüred

2010.04.10. szombat

13:45 Mérkőzés a 3. helyért
16:00 Döntő

Itt a tavasz: Elő a bringákkal!

A közelmúltban tartotta éves közgyűlését a Balaton-Party Kerékpár Egyesület. Batyki Péter elnök a tavalyi évet elevenítette fel és ismertette az idei terveket, de a környezetvédelem jelentőségére is kitért.

Az egyesület célja továbbra is, hogy a versenyzőinket hazai és nemzetközi versenyekre delegálja és propagálni szeretnénk az egészséges életmódot. Tavaly nagyon sok versenyen részt vettünk. Maratoni számokban is jeleskedtünk, de országúti sportesemények is szerepeltek a naptárunkban, illetve csapatépítő tréningek, amikor is körbeticikliztük a Balatont. Több alkalommal segítettük városi kerékpáros rendezvény lebonyolítását, ezek közül a legnagyobb a Bike Fesztivál volt. Idén szeretnénk a túra jellegét erősíteni, mivel sok hölgy lépett be az egyesületünkbe, és ők elsősorban az ilyen pihentető, élményekben gazdag programokat részesítik előnyben.

A gazdasági válság mennyiben érinti a sportágat?

Tapasztalataim szerint az embereknek egyre kevesebb pénzük van, így nehezebben tudják megvásárolni a korszerűbb kerékpárt. Egy átlagkerékpár manapság 100 ezer forintba kerül, melyet nem mindenki engedhet meg magának. Ugyanakkor a rohamosan emelkedő benzinárak, a termé-

zetbe való vágyakozás, a kerékpározás iránti szeretetet erősíti, hogy a mérleg nyelve egyre inkább felénk lendüljön.

Milyen a viszonyotok az autósokkal?

Mindenképpen pozitívum, hogy a közlekedéskultúra javul városunkban is. Korábban több problémájuk volt a kerékpározóknak az autósokkal, mint manapság. Én 1991-től bringázok aktívan, az első öt-hat évben többször „kivasaltak”, mely az elmúlt néhány évre nem igazán jellemző. Mindez annak tudható be, hogy az autósok közül is egyre többen kerekreznak, így jobban átérzik a bringások helyzetét.

A környezetvédelmet mindig komolyan vetted.

Ne gondoljuk, hogy a mi fogyasztásunk, szennyezésünk nem számít, hiszen jelenleg már közel hét milliárd ember él a Földön, így a sok pici is nagyon sok! Ezért ne járassuk az autóinkat 2-3 percen keresztül egy parkolóban vagy leállósávban, mert éppen beugrottunk a boltba valamiért. Fontosnak tartom a szelektív hulladékgyűjtést, hiszen ez a jövő útja. A közmeghallgatáson említettem, hogy szükség lenne kihelezni fémgyűjtő dobozokat, olyan tartályokat ahová az ember kiöntheti a használt étolajat. A vállalkozásomban már régóta áttértem a szelektív hulladékgyűjtésre, és nyugodtan mondhatom kifizetődő. Kevesebbet költök szemétszállí-

tásra, mint annak idején. Külön osztályozva van a papír, a nejlon, a műanyag, a fém, a gumi és az elem. Az elszállított hulladékot tovább értékesítik, így szinte semmit nem fizetek a szemétszállításért.

Most köszönt be az igrzi bringás szezon, de Ti télen is bicikliztetek.

A hó azért nem akadály, mert ilyenkor felszereljük a kerékpárokat a szöges gumit. Hagyomány, hogy az első hóesésénél összejövünk, és éjszakai túrát szervezünk.

Az akikre büszkék vagyunk? tablótokon kik szerepelnének?

A hölgyek közül Horváth Ágnes, aki évek óta az ország legjobbjai között teker országúti és hegyi kerékpár szakágban is. Csorja Péter, aki országos bajnoki címet szerzett maratlon szakágban, míg Benedek István országúti versenyzőnk az előkelő második helyet szerezte meg. Simon Balázs kijutott a világbajnokságra, így ő is felkerülhet erre a tablóra. Büszkék vagyunk ezekre az eredményekre, hiszen egyesületünk nagyrészt önfenntartó, nem igazán dűskálunk az anyagiakban. Végül, de nem utolsó sorban szeretném kifejezni köszönetünket az önkormányzatnak, illetve több füredi kisvállalkozónak, hogy anyagilag támogatják a kerékpáros egyesület tagjainak a versenyzését.

Szendi Péter

Twirling, a botforgatás sportja

A twirling sem lehet elég korán kezdeni. Az egyéni versenyzők egyszerre két vagy három botot is használnak a zenére

Március 20-án Zánkán rendezték meg a Twirling Magyar Bajnokság Dunántúli Régiós fordulóját, ahonnan a kategóriák legjobbjai továbbjuthattak a áprilisi országos döntőbe.

A versenyen közel 100 versenyző mérte össze tudását, köztük a balatonfüredi Ba-

latoni Hableány Sportegyesület 11 versenyzője. Az indulóknak 3 versenyszámban kellett bemutatkozniuk: először a kötelező elemeket kellett bemutatniuk bottal, majd egy szintén kötelező gimnasztikai gyakorlatot, és végül egy botos szóló gyakorlatot. A három versenyszám összesített pontszámai

alapján alakult ki a végleges sorrend, és hirdették ki az eredményt korcsoportonként. A balatonfürediek három ízben állhattak fel a dobogó legfelső fokára, továbbá 3 ezüst, 1 bronz érmet, 1 negyedik, 2 hetedik, és 1 tizenharmadik helyezést sikerült megszerezni a csapatnak.

Hoya -Transitions® fényresötétedő lencse akció

Vékonyított Transitions® lencsék
3X karcállóbb Super Hi-Vision réteggel
akár 10.000 Ft kedvezménnyel!*

* Ajánlatunk 2010. április 1-től a készlet erejéig érvényes és a Hilux Eys 1.60 Transitions SHV M.A.P. szemüveglencsére vonatkozik, amelyek az akció során a Hilux 1.50 Transitions SHV M.A.P. szemüveglencsék árán kaphatóak. Az akció további részleteiről érdeklődjön az üzletben!

HOYA Szemüveglencsék japán technológiával

Füred Optika

Balatonfüred, Ady Endre u. 45., Telefon: 87/480-737

Rendkívüli ingyenes
szemvizsgálat
Április 9., 16., 23.
(péntek)

FIZETETT POLITIKAI HIRDETÉS

Országgyűlési választás 2010

Nagy Jenő

Tisztesség Felelősség Tapasztalat

Az ön képviseletében

Nem elvont fogalmakban gondolkodom, hanem emberekben. Olyan emberekben, akikkel nap mint nap találkozom az utcán, a postán vagy éppen a piacon. Mindig olyan képviselő voltam, és vagyok most is, akit az itt élők bármikor elérhetnek saját fontos ügyeikkel.

Fejlődésünk és gyarapodásunk ügye nem lehet pártpolitikai kérdés. Hiszem, hogy Küngöstől Szepezdig minden ide tartozó településnek hatékony képviselet kell az Országgyűlésben. Ehhez pedig gyakorlat és szakértelem szükséges.

Képviselőként azt vállaltam, hogy az itteni fejlesztéseknek támogatást szerezzek, és segítem, hogy minél több helyi álom valósuljon meg. Amit vállaltam, azt teljesítettem. Most is ezért indulok a választáson.

Nagy Jenő

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Balatonfüred Város Önkormányzata a többször módosított 24/2004.(X.01.) lakásrendeletének feltételei szerint pályázat útján történő bérbeadásra határozott időre meghirdeti a tulajdonában lévő alábbi lakásokat:

Balatonfüred, Kéki u. 8/B. sz. alatti 38 m2 alapterületű másfél szobás összkomfortos szociális bérlakás (beköltözés várható időpontja: 2010. május vége, bérleti díj 2010. évben: 421,-Ft/m2/hó, bérlet időtartama: 6 év);

Balatonfüred, Kéki u. 8/A. sz. alatti 60 m2 alapterületű egy plusz két félszobás összkomfortos szociális bérlakás (beköltözés várható időpontja: 2010. május vége, bérleti díj 2010. évben: 421,-Ft/m2/hó, bérlet időtartama: 6 év).

A lakások bérleti díját az Önkormányzat 25/2004. (X. 01.) rendelete állapítja meg. A bérleti díj összege minden év január 1-től 5%-kal emelkedik.

A pályázat benyújtására szolgáló adatlap, valamint egyéb információ a Polgármesteri Hivatal Vagyongazdálkodási Osztályán (Balatonfüred, Szent István tér 1. 25. szoba) kapható. A részletes pályázati feltételeket az Önkormányzat lakásrendelete tartalmazza, melyet a Vagyongazdálkodási Osztályon, valamint a város honlapján meg lehet tekinteni. A pályázat benyújtásának helye: Polgármesteri Hivatal Balatonfüred, Szent István tér 1., Vagyongazdálkodási Osztály, ügyfélfogadási napokon (hétfőn és szerdán 8-12 és 13-16 óra között, pénteken 8-12 óra között).

A lakások megtekintésére az alábbi időpontokban biztosítunk lehetőséget: **2010. április 7. szerda 9.30-10.00 óra között.** A pályázatokat **2010. április 16-án (pénteken) 12.00 óráig** lehet benyújtani. A pályázat eredményéről a Szociális és Egészségügyi Bizottság javaslata alapján a Képviselő-testület dönt.

Balatonfüred Város Önkormányzata

FIZETETT POLITIKAI HIRDETÉS

Országgyűlési Választás
2010. április 11.

Az Ön országgyűlési
képviselőjelöltje

**DR. BÓKA
ISTVÁN**

**Itt az
idő!**

Tegyük együtt a változásért!

fidesz.hu

PROGRAMOK ÉS RENDEZVÉNYEK

Tel.: 87/480-196 fax: 87/482-193
balatonkonferencia@t-online.hu
www.balatonkozpont.hu

Április 2.	18:00	XX. Balaton Kupa Nemzetközi Utánpótlás Kézilabda Kupa BKSE NB I-es kézilabda mérkőzés
Április 3.		XX. Balaton Kupa Nemzetközi Utánpótlás Kézilabda Kupa
Április 4.		XX. Balaton Kupa Nemzetközi Utánpótlás Kézilabda Kupa
Április 7.	09:00 17:00	A foglalkoztatás javítása, munkahely megőrzés konferencia sorozat „Tavasz köszöntő” kiállítás megnyitó a Múzsza Egyesület tagjainak alkotásaiból. A kiállítás megtekinthető április 21-ig
Április 9.		Magyar Kupa férfi kézilabda négyes döntő
Április 10.		Magyar Kupa férfi kézilabda négyes döntő
Április 11.		Sakk csapatbajnokság
Április 14.	15:30	BKSE – Komló OSB kézilabda mérkőzés
Április 17.	09:00	Országos Gumiasztal Diákolimpia
Április 18.	10:00 14:00	Balatonfüred – Várpalota Megyei női kézilabda mérkőzés AMWAY találkozó
Április 22-25.		Tájkerekpáros Világkupa
Április 24.	11:00	Disznóláb Alapítvány foglalkozása az íves teremben
Április 25.	08:00	Megyei asztalitenisz bajnokság

Széchenyi-év alkalmából

S Z É C H E N Y I Á L M A

A Széchenyi Tudományos Társaság. Mutasd be festményen, grafikán vagy a Bartók Béla Alapfokú elektronikus grafikán, hogyan tükröződik a Művészetoktatási Intézmény jelenünkben egy nemzetépítő akarat másfél és a Diadal Úti Általános Iskola évszázad távolából! közös rajzpályázatot hirdet a legnagyobb magyar A pályázati kiírás részletei megtekinthetők születésének 150. évfordulójá a www.diadal.hu weboldalon.

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2010. MÁJUS